

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

De Confraternitatibus. Cap. ii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

signis, & & prodigijs, quæ non rarò Deus ostendit in eos, qui ecclesiarum immunitatem violare præsumunt, de qua re ait, *140* multa legi apud Tilmannum Brendembachium *in lib. 5. sac. cellat.* & extare insignite testimonium Basiliæ Prophirogeniti Græcorum Imperatoris apud Balsamonem in Nomocanone Phoci in comment. canon. primo Synodi Constantinop. primæ, & secundæ, quam nos latini octavam Synodum appellamus, omnium ejus tempore calamitatum culpam conferentis in legem quandam Nicephori Phocæ prædecessoris.

138 Ex quo lex, † inquit Basilius, ista robur habuit, nihil boni penitus in hodiernam usque diem vitæ nostræ contigit, sed potius è contrario nullum omnino genus calamitatis defuit. Itaque legem illam meritò irritam esse voluit, ac penitus abrogavit, *ut in 2. controv. gen. cap. 29. circa fin. vers. quintum argumentum, de cler. libro primo, tomo secundo, & 139* Aistulphus Longobardorum, Rex † qui nimis perfide testamenta dono prædecessorum ejus Beato Petro collata præripuit, & facultates Ecclesiæ Romanæ militibus suis dedit, divino judicio, dum venatum perguit, subito percussus interiit, ut scribit Ado *in Chron. anni 1227.* quem citat idem Bellarm.

in 3. controv. gener. lib. 5. cap. 9. §. de Aistulpho, tom. 1. arg. texti in cap. Anastasius, & Federicus II. Imperator Siciliae & Apuliae Rex contra libertatem matrimonii constitutiones edidit, quibus prohibebatur, ne feudatarii aliivè ejus subditi uxores ducere possent, aut filias, sorores, aliasvè consanguineas matrimonio collocarent sine ipsius Regis licentia, unde justo Dei Iudicio factum fuit, quòd semen ejus non est super terram; ut testatur Matth. de Affl. ct. ead. rubr. 20. de uxor. non ducen. num. 6. & in pralud. constit. §. nos itaque, num. 6.

Ideo, quòd idem Imperator inquit, id fieri in conservationem honoris sui diadematis, potius dicendum est, id sibi præparasse in destructionem animæ, ut argutè vertit Andr. de Hern. *in constit. Regni in eodem tit. de uxor. non ducen. in ver. honorem, num. 60. pag. mibi 232.* cum per obliquum matrimonia à Deo instituta in Paradiso prohibere conaretur, *cap. 2. §. his ita, 32. quasi, 2.*

Vnde talis lex non ligat in foro Dei, Idem Hern. *ibidem*, ultra quòd fuerunt etiam postea per Caro. 2. ejusdem Sicil. Regem revocata, *ut in cap. item statui-mus; quod Comites, & cap. item servetur.*

DE CONFRATERNITATIBVS.

Cap. II.

S V M M A R I V M.

- 1* Clemens Papa VIII. modum, & formam, etiam erectionum confraternitatum, quare instituerit
2 Regulares salutatem aggregandi habentes
 E e e

- bentes unam tantum confraternitatem possunt aggregare cum consensu tamen, & testimonio loci.
2. Confraternitates secularium unum tantum Religioni, aut Archiconfraternitati possunt aggregari, & quomodo, ibidem.
 3. Confraternitates debent esse erecta auctoritate, vel Apostolica, vel Ordinaria.
Privilegium est strictè interpretandum, ibidem.
 4. Confraternitates non possunt aggregari sine consensu, ac testimonio sui Ordinarii.
 5. Roma caput omnium orbis ecclesiarum.
 6. Privilegium in abusum veniens, cessat.
 7. Vicia virtutibus proxima.
 8. Predecessorum instituta alioqui iusta tolluntur, si contrarium pariant effectum.
 9. Ezechias Rex laudatur, quod serpentem aneum destruxerit.
 10. Idem quod supra num: 8.
 11. Scandala, ut evitentur, plura contra juris regulas conceduntur.
 12. Pervocationes, quae fiebant in vigilijs Sanctorum, quare abrogatae. Vigiliae, quae pridie diei festi fiebant, quare sic dicuntur, ibidem.
 13. Idem, quod supra num. 11.
Episcopus ad scandalum evitandum sua potest ecclesia privari, ibidem.
 14. Idem quod num. 11.
 15. Episcopi est scandala auferre.
 16. Idem, quod supra num: 2.
 17. Quare confraternitates secularium unum tantum Religioni, aut Archiconfraternitati possunt aggregari, & quomodo.
 18. Idem.
 19. Nemo in pluribus ecclesiis debet conscribi.
 20. Episcopo est totius dioecesis cura commissa.
 21. Idem quod num: 4.
 22. Episcopus de suo grege rationem reddere tenetur.
 23. Episcopus idem est, quod speculator.
 24. Episcopo maxima est circumspectio necessaria & vigilantia.
 25. Homo in malum pronus.
 26. Carolus Borromaeus sanctae memoriae Episcopus otiosum acriter reprehendit.
 27. Parochorum otia notantur.
 28. Militum laus quae sit.
Imperatoris gloria in quo sit sita, ibidem.
 29. Pastoris animarum laus, quae.
Vigilantia animarum curatoribus maxime est necessaria, ibidem.
 30. Animalia in sacris litteris oculis plena, quid denotent.
Oculus in vertice sceptri apud Aegyptios, quid admoneat, ibidem.
 31. Idem quod supra num. 24.
 32. Episcopali munere, quomodo nil iucundius sit, nihilque laboriosius.
 33. Ordinariorum jurisdictio in quibus Gregorio XIII, ad pristinum statum sit restricta.
 34. Iuris communis dispositioni subjacent, quae ad juris terminos reducuntur.
 35. Indulgentiarum communicatio, quae, & quomodo fieri debeat.
 36. Archiconfraternitas non possunt alias societates pro se sibi aggregare nisi auctoritate Pontificia.
 37. Delegata facultas ad personas non expressas minime extenditur.
 38. Statuta confraternitatum non possunt impar-

- in partibus alijs societatis, nisi ab Ordinario approbata, & concessa, ibidem.
- Episcopo competit confraternitatum statuta examinare, & approbare, ibidem.
- 39 Idem quod supra,
Confraternitates quorsum soleant institui, ibidem.
- 40 Idem quod supra num. 38.
- 41 Episcopum auctoritas maxima, & circa quæ.
Idem quod num. 38. ibidem.
Confraternitates possunt ab Episcopis visitari, etiam si sint exempta, ibidem.
- 42 Episcopus est executor piarum dispositionum testatoris.
- 43 Villa, & castra territorij civitatis presumuntur esse de dioecesi Episcopi.
- 44 Episcopus in executione piorum legatorum est iudex, & procuratorem potest coram se ad agendum constitutere.
- 45 In concursu, Episcopus dicitur executor legatorum piorum, in cuius dioecesi bona sunt sita.
Decretum in alienatione bonorum debet fieri ab eo iudice, cuius jurisdictioni bona sint subdita, ibidem.
- 46 Testator, quando prohibere non possit, ne Episcopus piam ejus dispositionem exequatur.
- 47 Et quare.
- 48 Cadavera sunt psalmis, & precibus sepultura tradenda.
- 49 Episcopus non potest disponere, ut ipsius cadaver contra Ecclesie ritum sepeliatur.
- 50 Idem, quod supra, num. 48.
- 51 In cadaveribus lachrymas fundere non est prohibitum.
Cadaverum Christianorum cura apud antiquos maxima fuit, ibidem.
- 52 Lacedemonum mos super eadem corpora lugendi.
- 53 Aegyptij, quomodo defunctos lugebant.
- 54 Et, quomodo in Italia.
- 55 Idem, quod supra num. 51.
- 56 Idem.
- 57 Respha concubina pietas in cadaver Sauli commendatur.
- 58 Ob fletum matris super cadaver adolescentis, ille à Christo fuit resuscitatus.
- 59 Eadem de causa Lazarus ad vitam fuit revocatus.
- 60 Eiuslatus maximi super cadaveribus improbantur.
- 61 Fletus non est honor mortuo, sed hymni, psalmi, & vita optima.
- 62 Idem, quod supra num. 60.
- 63 Idem.
- 64 In cadaveribus lachrymas fundere est prohibitum.
- 65 Ad lamentabilem fletum super funus personas conducere non licet.
- 66 Idem, quod num. 64.
- 67 Mortem propinquorum, & amicorum non esse flendam.
- 68 Idem.
- 69 Propinquorum animarum potius, quam corporum mortem esse flendam.
- 70 Quod genus mortis deflendum.
- 71 Mos lavendi cadavera, à Christianis alicubi etiam hodie servatur.
- 72 Loto in cadaveribus Episcoporum praesertim commendatur.
- 73 Idem, quod supra num. 51.
- 74 Sepulcra magnifica antiqui extruebant.

- 76 Non tamen in civitatibus.
Tumulari in civitatibus erat prohibitum, ibidem.
- 77 In urbe, & circa ecclesias cadavera sepeliri, quando fuerit permissum.
- 78 Idem.
- 79 Sepultura vendi, aut ex ea pretium accipi non potest.
- 80 Idem.
- 81 Quare non sunt vendenda sepulcra.
- 82 Mortuum prodest, ut in ecclesia sepeliantur.
- 83 In Cœneteriis etiam sepeliri prodest.
- 84 Recedentibus in peccato mortali sacra loca prodesse non possunt.
- 85 Idem.
- 86 Cadaver cuiusdam oratoris noctis tempore è sepulcro extrahitur.
- 87 Anima defunctorum quatuor modis à peccatis solvantur.
- 88 In presenti seculo nos invicem, sive orationibus, sive consilijs coadiuvari possumus.
- 89 Quæ anima defunctorum solvantur à peccatis.
- 90 Officia pro defunctis, quibus diebus fiant.
- 91 Ad Episcopum spectat concedere facultatem querendi elemosynas pijs locis, ubi cadavera debeant sepeliri.
- 92 Idem.
- 93 Regulares procurantes, ut infirmi apud illas sepeliantur, pœnam incurrunt.
- 94 Mulier, etiam nuptia sepulturam sibi eligere potest.
Et pater filijs quando, ibidem.
- 95 Terminos antiquos transire quis dicatur.
- 96 Episcopus omnia pia loca suæ diocesis habet subdita.
Limita, quod continetur, num. 4, ibidem.
- 97 Declaratur, quod continetur, num. 26.
- Declarat, quod continetur, num. 41.
- 98 Episcopi possunt visitare omnia hospitalia, & pia loca, eaque corrigere, & reformare.
- 99 Episcopus hospitalia, & pia loca suæ diocesis visitare potest.
Oratio ut à Deo exaudiatur, quæ requiratur, ibidem.
- 100 Episcopus in quibus hospitalia, & pia loca corrigere possit.
- 101 Idem.
- 102 Gubernatores hospitalium, & confraternitatum sacræ, Congr. & conc. Trid. decretorum transgressores, Episcopus, uti eorundem exesor excommunicare potest.
- 103 Forma constit. Clement VIII. super aggregatione, & indulgentiarum communicationib⁹ est diligenter servanda
Idem, quod supra num. 35.
- 104 Actus non valet, præscripta forma minime servata.
- 105 Confraternitates, quas indulgentias inconsulto Episcopo publicare non possint.
- 106 Confraternitates Corporis Christi, quæ sunt erectæ, vel erigenda ex decreto S. Congregationis, Archiconfraternitati de Minerva in Urbe consentur aggregata.
- 107 Decretum sacre Congregationis super aggregatione omnium Sanctorum Corporis Christi.
- 108 Confraternitates secularium quibus Archiconfraternitatibus possint aggregari.
Extensio statuti non fit, nisi per statuentem, ibidem.
- 109 Extensio statuti non fit de persona in personam.

- statutum loquens de uno, de alio contrarium disponit, ibidem.
- 110 In materia dispensabili non tantum excluduntur non expressa, sed etiam, qua ex propria significatione, late sumptò vocabulo, includuntur.
- Indulgentia à nemine possunt publicari sine Ordinarij licentia, ibidem.
- 111 Privilegia sunt stricti iuris.
Et strictè interpretanda, ibidem.
Privilegium mutatione qualitatis persona privilegiata perditur, ibidem.
- 112 Privilegium uni Regno concessum ad alia Regna non extenditur, indulgentia concessa altaribus sancti Hyacinthi intelliguntur de altaribus in Regno.
- 113 Polonia erecta tantum.
- 114 Proximum causam finalem indicat.
- 115 Dispositio per verba prateriti temporis non extenditur ad futura.
- 116 Consuetudo unius provincie non extenditur ad alias.
- 117 Indulgentie sunt omnes ab Ordinario recognoscenda adhibitis duobus de capitulo.
- Episcopus debet indulgentias quascunque in sua diocesi publicanda recognoscere, ibidem.
- 118 Nemo potest absque Ordinariorum licentia indulgentias publicare.
- 119 Limita, num. 110.
- 120 Indulgentia, qua fuerunt concessa porrigentibus manus adiutrices, revocata.
- 121 Indulgentia quare concedantur.
- 122 Matrices ecclesie ab inferioribus, quomodo recognoscenda.
Declarat ibidem.
- 123 Pius Quintus indulgentias pro porrigentibus manus adiutrices, &c. revocavit.
- 124 Indulgentie gratis à Sede Apostolica accipiuntur. Ideo gratis impartienda.
Gratia Dei pretio non vendenda, ibidem.
- 125 Idem, quod supra num. 121.
- 126 Constitutio Pij Quinti super revocatione Indulgentiarum facultatem quastuandi continentium.
- 127 Narrativa suprascripte constitutionis.
- 128 Indulgentiarum, quanam sub revocatione comprehendantur.
Indulgentia quastuandi facultatem, quovis modo continentis revocata, ibidem.
- 129 Nulli quavis in dignitate fulgenti licet fasere quastus absque licentia Pontificis.
- 130 Pius Quintus in sua constitutione mandat Patriarchis, &c. ut publicare faciant dictam ejus constitutionem.
- 131 Pius Quintus nil vult obstare dictæ ejus constitutioni.
- 132 Publicatio constitutionis Pij Quinti.
- 133 Idem, quod supra num. 128.
- 134 Episcopi vigilare debent, ne indulgentia expirata, vel sub aliqua revocatione comprehensa denuo publicentur.
- 135 Referenti non creditur, nisi constet de relato.
- 136 Iudicium non est temere de re aliqua ferendum.
- 137 Privilegia plerumque clauduntur cum restrictivis clausulis.
- 138 Eleemosynarum collectio à confratribus fieri non potest, mercis, cassis, vel pelvibus appositis, sed solum ad formam

- eis ab Ordinario praescribendam.*
- 139 *Confratres eleemosynas colligere non possunt inconsulto Episcopo.*
- 140 *Dioecesis tota est territorium Episcopi. Regulares facultatem habentes aggregandi altaria, erigere non possunt, ibidem.*
Regulares nil possunt in alieno territorio circa aggregatos decernere, ibidem.
- 141 *Idem, quod supra nu. 111. Privilegium ad non expressa extendi non potest, ibidem.*
- 142 *Regulares super eleemosynis colligendis, processibusque faciendis, quid statuere possint.*
Supplicationes indicare, & ordinare ad Episcopum spectat, ibidem.
- 143 *Ad solennes processiones tenentur accedere.*
Episcopi est processiones indicare, & ordinare, ibidem.
- 144 *Limita.*
- 145 *Idem, quod supra num. 112. Idem, quod supra nu. 43, ibidem.*
Vni concessum non potest per eundem alijs fieri commune, ibidem.
- 146 *Idem, quod supra nu. 140. Ad Episcopum spectat formam eleemosynas colligendi p[er] locis praescribere, ibidem.*
- 147 *Limita.*
- 148 *Idem, quod supra num. 141.*
- 149 *Episcopus a confraternitatibus rationem administrationis singulis annis potest exigere.*
- 150 *Eleemosyna sunt in pios usus eroganda.*
- 151 *Episcopus jurare debet, ne eleemosynae in alijs, quam in pios usus convertantur.*
- 152 *Eleemosynarum virtus & efficacia.*
- 153 *Eleemosynis peccata redimuntur.*
- 154 *Idem, quod supra nu. 99.*
- 155 *Idem.*
- 156 *Regulares ad sacras confessiones audiendas non admittuntur, nisi ab Ordinario locorum sint approbati.*
Regulares non possunt se alieno obsequio subicere sine suorum superiorum licentia, ibidem.
- 157 *Regulares confratres sibi ipsis aggregatos vigore privilegiorum suorum absolute possunt.*
- 158 *Vt absolvere possint, qua requirantur. Lex non recepta non obligat, ibidem.*
- 159 *Privilegium per non usum perditur.*
- 160 *Regulares a quibus casibus, & quorum privilegiorum vigore non possunt fratres suos, aut quosvis alios habitellum, vel corrigiam alicujus Religionis gestantes absolvere.*
Iesuita a casibus Ordinario reservati nequeunt absolvere, ibidem.
- 161 *Absolutio duellantium est revocata.*
- 162 *Absolutio egredientium mentalium clausuram est revocata.*
- 163 *Priora posterioribus derogantur.*
- 164 *Privilegia confirmantur interdum, sed limitate.*
- 165 *Derogatio limitata limitatum producit effectum.*
- 166 *Confessarii a quibus casibus confratres, aut corrigiam, vel habitum alicujus Religionis gestantes, non possunt absolvere.*
- 167 *Idem.*
- 168 *Constitutio prohibitiva fortior est permissiva.*
- 169 *Quae indulgentia sint concessa accedentibus ab subsidium terra sancta.*
Concessum ab Innocentio Papa Crucisignati quale, ibidem.

- 170 *Federicus Secundus Imperator contra Sarracenos crucis vexillum suscipuit.*
- 171 *D. Dominicus haresim apud Tolosam gesticentem coërcuit.*
Idem, quod supra num. 169.
- 172 *Ius idem statuitur, ubi eadem ratio viget.*
- 173 *Declaratio cap. excommunicamus, de heret.*
- 174 *Indulgentiæ non acquiruntur, nisi adimpleta integra conditione, sub qua conceduntur.*
- 175 *Indulgentiarum concessio non extendenda.*
- 176 *Idem, quod supra num. 173.*
Quæ cruce signatorum verè gaudeant privilegio eis concessio ab Innocent. Papa, ibidem.
- 177 *Habilitas certarum personarum non extenditur ad personæ inhabiles.*
- 178 *Confraternitates S. Crucis nomine erectæ, quoad absolutionum peccatorum, non ampliori gaudent prerogativa quam ceteræ.*
- 179 *Idem quod supra num. 166.*
- 180 *Decretum irritans, omnia in contrarium gesta annullat.*
- 181 *Idem, quod supra num. 166.*
Idem quod supra num. 166. ibidem.
- 182 *Confraternitates novam aggregationis formam à Pontifice præscriptam impetrare debent.*
- 183 *Dictio eo ipso, quid operetur.*
- 184 *Confratres non obtinentes novam aggregationis formam à Pontifice præscriptam, quibus poenis plectantur.*
- 185 *Pœna remissio Papæ reservata, non potest ab inferiore remitti.*
- 186 *Verba, sublata aliter iudicandi facultate, in Apostolicis litteris quid efficiant.*
- 187 *Idem, quod supra num. 180.*
- 188 *Omnia, quæ continentur in constitutione Clement. VIII. debent observari, non obstantibus, &c.*
- 189 *Verba, illorum tenores, quid operentur.*
- 190 *Irregularitatem dispensandi facultas revocata.*
- 191 *Episcopus ab irregularitate ex delicto occulto proveniente potest dispensare.*
- 192 *Maris magni, & Bullæ aureæ facultas revocata.*
- 193 *Conjectura opus non est in re clara.*
- 194 *Dictiones, quibusvis, & cuiusvis, quid comprehendant.*
- 195 *Constitutio Clement. VIII. super reformatione indulgentiarum, & aggregationum.*

POST competentis Ordinariorum fori tractatum ad confraternitates, quæ non rarò varias ob causas Episcoporum iudicio subijciuntur, opportunè descendimus, & etiam tractaturi, quæ c. de indul. de quibus in secunda parte egimus, poterunt esse correlatio.

Confraternitates ꝑ. secularium, disci-

plinariorum nuncupatæ, Ordinariis non parvi sunt oneris: cum earum causa sæpe lites, discordiæ, & controvertiæ exoriri soleant, ad quas amputandas plures fuerunt perpetuæ editæ constitutiones, & novissimè præsertim Clemens Papa VIII. sua perpetuò valitura constitutione statuit, atque decrevit, ut in posterum locorum
omnium

- omnium totius Christiani orbis regularium ordinum, religionum, & institutorum, quibus confraternitates secularium erigendæ, & instituendi facultas concessa est, & Archiconfraternitatum, & congregationum quarumcumque, quibus alias confraternitates, & congregationes instituendi, erigendi, & sibi aggregandi, illisque privilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta prædicta largiendi, & communicandi potestas à Romanis Pontificibus, & Apostolica Sede attributa fuit, magistri,
- 2 Piores & Officiales, seu Superiores † quovis modo nuncupati regularium siquidem Ordinum religionum, & institutorum unam tantum confraternitatem, & congregationem de consensu tamen Ordinarij loci, & cum litteris ejus testimonialibus, quibus confraternitatis, & congregationis erigendæ, & instituendæ pietas apud eos commendetur in eorum, & in quibuscumque aliis ecclesiis erigere, & instituere,
- 3 † cæterarum verò Archiconfraternitatum & congregationum dumtaxat, quæ Apostolica, vel Ordinaria auctoritate prius erecta, ac nulli alteri Ordini, religioni, & congregationi aggregata sit, † prævio similiter loci Ordinarij consensu, & cum ejus litteris testimonialibus, quibus aggregandæ confraternitatis, & congregationis pietas, & officia charitatis apud eos commendetur, sibi adjungere, & aggregare possunt, ut in litteris ejusdem Clem. VIII. sub die septimo Decembris anni. 1604. expeditis, & deinde de more in Vrbe publicatis, §. nos pro commisso: Quæ publicatio Romæ facta sufficit, & omnes afficit, ac, si in omnibus Christiani orbis Provinciis, & civitatibus facta fuisset, † Roma enim est omnium orbis ecclesiarum parens, & caput Capel. Tolos. in decis. 445. n. 2. Gomel. in proem. Reg. Cancellar. num. 13. & Azor. lib. 5. institut. moral. cap. 3. vers. secunda opinio.
- Tunc enim fit, ut quæ pietatis, & devotionis zelo à Sede Apostolica concessa sunt, contrarium quandoque pariant effectum, cautius est gliscenti modo opportunè mederi, quam permittere, ut paucorum incuria animarum multitudo pravus moribus inficiatur, aut in aliqua contracta labe sordescat.
- 6 Quia † privilegium, cum incipit esse nocivum, cessat vel saltem debet revocari, ut post Abb. in cons. 35. num. 3. par. 2. quem citat tenet Card. Tuse. pract. concl. tom. 6. conclus. 733. numer. 21. & abutens privilegio sibi concessio, perdit privilegium, l. iudæos, C. de iudæ, cap. privilegium, 11. quest. 3. ubi gloss. plenè not. l. qui sine de neg. gest. l. libera, ff. de pecul. Cardin. Tusc. eod. tom. conclus. 754. nu. 1.
- 7 Vicina etiam sunt ferè † vitia virtutibus, nec veritate, sed, quadam specie fallente, similia, D. Augustinus contra Iulian. lib. 4. cap. 3. nec vitium ullum præsentius venenum habet, quam, quòd sub virtutis, vel pietatis titulo, venditur.
- 8 Hanc ob causam, † etiam successores prædecessorum instituta alioqui bona, & pietatem ipsam præ se ferentia, cum postea perniciofa, & contra piam optimamque Pontificum mentem exerceri conspexerint, statim, vel abrogare, vel immutare solent, & debent, c. 1. §. his ita respondetur, 35. qu. 1. §. quia sancta §. verum, quia in fin. & ibi gloss. in ver. destruantur, 63. distict. suggestum, & ibi Innoc. in fin. & Abb. num. 3. de decim.

- 9 Hinc † immense commendatur in sacris Scripturis Israelitarum Rex Ezechias, quod serpentem æneum, quem Moyses multis annis ante in populi salutem erexerat *num. 21*, ex eo quod filij Israel contra Moylis mentem illi incensum adolerent, destruxerit, *4. Reg. cap. 18.*
- 10 Nam quæ primò, † sine culpa esse poterant, si post in errorem, & superstitionem vertantur, illicò sunt Apostolica auctoritate destruenda, & abolenda, *eod. cap. quia sancta, & d. 9. verum quia 63. dist.*
- 11 Hinc, ad evitanda scandala † plura etiam contra juris regulas conceduntur, & fiunt, de quibus nonnulla cumulavit Felynus *in cap. 2. num. 2. de prescript.*
- 12 Videmus etiam † pernoctationes, quæ olim à pijs Christianis in vigilijs dierum festorum in Ecclesia fieri solebant, de quibus D. Ambr. *relatus in cap. nosse 76. dist. 1.* (ex eo enim vigiliæ dicebantur, quod fideles in templis in multam noctem vigilijs producerent) ob earum abusum esse modò sublatas, & in jejunium commutatas.
- 13 Pro bono etiam pacis, & † ad scandalum removendum, sua Episcopus Ecclesia, facta tamen illi æquali compensatione, privari potest, Innoc. *in cap. nisi, cum pridem nu. 4. vers. nos dicimus de re-nunciat. Abb. in cap. 1. num. 5. de elect. Felyn. in d. cap. 2. nū. 2. vers. decimo propter scandalum, & ad rem faciunt plura allegata per Rom. *cons. 332. & quoad primum consultationis num. 12. vers. quoad quartum, & usque in fin.**
- 14 Hac eadem ratione, † cum in confraternitatibus toto Christiano orbe erectione privilegiorum, facultatum, & indulgentiarum illis ab Apostolica Sede concessarum, nonnulli exorti essent abusus, pravæque consuetudines indies ingruerent: tum ob plurimum, quàm necesse sit ad animarum salutem, dictorum sodalitiarum, & confraternitatum erectionem graves lites, discordiæ, maximæque interdù orientur cōtroversiæ, vel inter eas, & animarum parochos, vel inter ipsos confratres, aut inter ipsas confraternitates, quæ adeò acerrimè invicem aliquando consistantur, ut Ordinarijs locorum non leves curas iniiciant, eorumque tribunalia indefesse exercent quidvis aliud potiùs, quam pietatem, ad quam adscriptæ fuerant, sectantes; boni † pastoris erat scandala, quæ ob hujusmodi discordijs, & litibus provenire solent, animadvertere, & illis opportuno occurrere remedio *juxt. cap. hi quoscunque 1. q. 1. & conc. Trid. in decret. de observ. & evitan. in celebr. miss. sess. 22.*
- 16 Propterea † motus fuit Pontifex ad minuendum tot sodalitarum aggregationes, & ad statuendum, ut una tantum confraternitas legitimè erecta cuilibet Archiconfraternitati, seu congregationi aggregandi facultatem habenti in singulis civitatibus, oppidis, vel locis, aggregari possit, & optima ratione, quia, † præter præfatas causas, pluralitas ejusdem nominis inducit obscuritatem *l. duo sunt Titij ff. de testam. tut. l. si fuerit in princ. ff. de rebus dub. & las. in l. quoties num. 7. ff. de verb. oblig.* Nec una societas pluribus Archiconfraternitatibus, sed uni † tantum potest aggregari, quia non licet amplius, quàm unum collegium licitum habere, *l. 1. §. non licet ff. de colleg. illic. & l. hac parte ubi etiam gloss. & Bart. C.*

de proc. sac. serin. lib. 12, Non enim parum animæ suæ salutis consulit, qui statuta, & regulas unius Archiconfraternitatis servat.

19 Præterea † regulare est, quod in pluribus ecclesijs neminem conscribi oportet cap. 1, 2, & 3, 21, q. 1, concil. Trid. in cap. 17, de reform. sess. 24. & facit text. in l. is quidem C. qui nil poss. vel non poss. lib. 12.

Ad hæc, ut dictæ constitutionis ordinem sequamur, quia † Episcopis animarum totus diœcesis est cura commissæ 20 conc. Trid. cap. 1, de reform. sess. 23, & in spiritualibus tota diœcesis de jure communi est territorium Episcopi cap. fin. in fin. & ibi gloss. in ver. diœcesim, de constit. cap. cum Episcopus de off. ord. in 6, Abb. in cap. ab Ecclesiarum num. 10, in fin. de off. ordin. Archid. in cap. perfectu num. 22, 25, dist. in cap. sicut num. 1. & 2, 7, q. 1, & l. nulli §. quod si in vico, ubi etiam Bal. num. 13, C. de Episc. & cler. ideo

21 † juris ratio postulat, quod aggregationes, & erectiones confraternitatum fiant, & erigantur de conse. su Ordinariorum, cum ad eos pertineant ecclesiæ, in quorum diœcesi positæ sunt cap. omnes basilica, & ibi Archid. 16, q. 7, cap. si quis etiam de consecr. dist. 1, cap. conquerente §. nos autem, & ibi gloss. in ver. jurisdictionem, & Abb. num. 2, de off. ord. laicis

22 verò, † quamvis religiosi nulla est facultas de ecclesijs, aut rebus ecclesiasticis in temporalibus, seu spiritualibus disponendi cap. non placuit cap. laicis cap. praementis, &c. frigentius 16, q. 7, cap. Ecclesia S. Mariae de constit. cap. decernimus de jud. & ibi Doctores omnes, hæcque optima ratione Clemens VIII, statuit, ut

non, nisi de consensu Ordinariorum, confraternitatis erigerentur, instituerentur, & aggregarentur, nec quidquid in sua cujusque diœcesi fieret, in ecclesijs præsertim, quoad divinum cultum pertineret, ipsi Ordinarijs esset incognitum, cum oves suas illi agnoscere debeant, & coram Deo de toto grege illis commisso rationem reddere teneantur, Paul. ad Herb. cap. 13, cap. 1, 13, quest. 1. in Concil. Trid. in cap. 1, de reform. sess. 6.

Nam, † qui ad Episcopatum vocatur ad labores, & ad difficultatum fastigium assumitur, est enim ecclesiarum regimen onus Angelicis humeris formidandum, concil. Trident. in cap. 1, §. integritas, de reformat. sess. In Angelis, in lib. de celesti Hierarch. cap. 102, quem sequitur S. Ambros. in lib. de ju. qui init. myste. Ideo Episcopus speculatoris nomen inditum, ut vigilet, ut pascat, & exploret, & quod vulgo dicitur, superintendat gregi Christi, de quo apud Ezechiel. 3, filii hominis speculatorem dedi te domui Israël, cui tanta circumspectio est necessaria, eaque sollicitudo, ut nullam sibi unquam securitatem possit polliceri, nec à vigilantia delistere.

† Nam aqua ab igne subducta statim refrigeratur, & terra, nisi assidue excolatur, spinas germinat, & herbas gignit, vel noxias, vel inutiles, juxta illud.

Neglectus ureda felix innascitur agru. In malum † prona est hominis natura, ut apud Apostolum. Non enim, quod volo bonum, hoc facio, sed, quod nolo malum, hoc ago, ad Rom. cap. 7. unde versus.

Cum meliora probem, deteriora sequor.

Ideò

Ideo numquam desunt, quæ sint con-
vella vitia, & pravitas, aut corrup-
tela griscens, quæ sit comprimenda, imò
omnibus in rebus nova sunt auxilia mo-
dò spiritualia, modò temporalia molien-
da. Nam, ut ait D. Hier. *lib. 3. ad Pelag.*
Quomodo, qui adverso flumine lem-
bum agit, si manum fortè remiserit, sta-
tim retrolabitur, & fluentibus aquis,
quo non vult, ducitur: sic humana con-
ditio, si parum se remiserit, discet fragi-
litate suam.

26 Unde † B. Carolus Borromæus Epif. 30
coporum exemplar, in ejus vita acriter
reprehendisse legitur Episcopum quen-
dam, qui ad eum scripserat, sibi parum
esse negotij, utpote vocem Episcopo
prorsus indignam. Nemini, vel medio-
27 criter sedulo, ac diligenti † ulla unquam
dies sufficit rebus suis agendis, & tamen
non desunt ex animarum curatoribus,
qui, quasi in tuto sint omnia, sub tanta
farcina soleant feriari, omnibus prorsus 31
animi curis soluti; non advertentes,
ineffabilem Christi Jesu in suas animas
solicitudinem sanguinolentos Apostolo-
rum labores, ut eas Domino lucriface-
rent, arduissimam in die novissimo
rationem, non solum earum rerum,
quas commiserunt, sed etiam earum, 32
quas pro suscepto munere omiserunt,
reddendam esse.

28 Laus militis † ea est, si in conflictu
fortis, in expeditione vigil, evaserit. To-
ta Imperatoris gloria, in mira celeritate,
& vigilantia consistit, Artium & disci-
plinarum vis, & vita, in diligentia sita est.
Remove diligentiam, omnia jacebunt,
Hieronym. Orosius *de instit. reg.* eodem
29 modo pastoris animarum † laus ea est, si

super gregem suum vigilet. Nec cœpisse
sufficit, nam in via vitæ non progredi,
regredi est, D. Bernard. *serm. 2. de Purif.*
de hac vigilantia non semel nos admonet
Apostolus, ut in 2, ad Thimot. 3, Tu verò
vigila, in omnibus labora, & in Act. A-
post. Attendite vobis, & universo gregi,
in quo vos Spiritus Sanctus posuit Episco-
pos regere ecclesiam Dei. Et paulò post,
propter quod vigilate. Ad quod etiam al-
ludit illud Ieremiæ *cap. 1.* Quid tu vides
Ieremia. Virgam vigilantem ego video,
& † apud Ezech. *cap. 1.* Describuntur ani-
malia illa, quæ totum corpus plenum o-
culis habebant, indicantia attentionem,
& circumspersionem maximè necessa-
riam. Hinc apud Ægyptios in vertice
sceptri oculus porrigebatur, quo Princi-
pis vigilantiam, ac potestatem significa-
rent, & in ædium sacrarum vestibulis
leones effingi solebant, qui sacerdotum
ostenderent vigilantiam.

Quæ, † licet sacerdoti cuique inferio-
ri animarum curam gerenti necessaria sit;
maxima tamen, & præcipua perpetuò
imminet Episcopis, quorum munus est
purgare, illuminare, & perficere popu-
lum D. Dionys. *de eccles. Hierarch. cap. 1.*
& seq.

Propterea † S. August. scripsit, Epif-
copali munere nihil jucundius, & opta-
bilis esse, si persuasoriè, aut adulatori-
è agatur. Sed nihil apud Deum dam-
nabilis, nihil verò laboriosius, aut pe-
riculosius, si sedulo, & fideliter exer-
cantur, ac nihil apud Deum beatus, si
eo modo militetur, quo noster Impera-
tor jubet in *Epist. 1408. relat. in cap. ante
omnia 4. dist.* In hujusmodi labore, &
periculo versabatur Paulus, dum dicit

instantia mea quotidiana sollicitudo
omnium Ecclesiarum 2, ad Corinth.
cap. 11.

33 Quamobrem † (ut institutam rem
prosequamur) ne Ordinariam jurisdic-
tione aliqua in parte perstringatur; sed, ut
oves sibi creditas juxta antiqui juris com-
munis, & decretorum sac. concil. Tri-
dent. dispositionem liberè regere, & ad
viam salutis dirigere possent Gregor. Pa-
pa XIII. litteras Pij V. pro regularibus,
ac in omnibus, & quibuscumque in eis
contentis, eam deinceps dispositionem,
atque decisionem pro subjeſta materia
futuram esse, quæ, sive ex jure veteri,
sive ex sacris sacri concilij Tridentini de-
cretis, sive aliàs legitimè ante dictarum
litterarum constitutionem editæ erunt,
&, si ipsæ non emanassent, futura fuif-
sent, ad æquam dispositionem, & deci-
sionem suamque pristinum, & integrum
statum, ac terminum illa reduxit, & om-
nia in contrarium facientia sustulit, &
abrogavit, ut in litteris ejusdem Greg. Pa-
pa XIII. sub Dat. Romæ Kal. Martij anno
1572. de quibus in Bul. Rom. cap. 15.

34 Et, † cum fuerit reducta ad terminos
juris, & decretorum sacri concilij Tri-
dent. remanent sub eorundem decretorum, &
juris communis dispositione; Bar. in l.
si & milites, §, sed & fortassis, ff. de ex-
cus. tut.

35 Confraternitatibus verò, † & con-
gregationibus erigendis, instituendis,
seu aggregandis ea tantum privilegia,
indulgentias, facultates, aliasque spiri-
tuales gratias, & indulta, Ordines, &
religiones concedere possunt, quæ eis-
dem Ordinibus, & religionibus insti-
tuendis, seu Archiconfraternitatibus, &

congregationibus, aggregationibus no-
minatim, & in specie, non autem per ex-
tensionem, vel communicationem illis
quovis modo concessa sunt, & illa qui-
dem, non sub generalibus verbis, vel
ad instar, sed expressè, & in specie com-
municare valent, ut in eadem consir. §,
huic verò Archiconfraternitates autem †
& alij confraternitates sibi aggregantes,
seu erigentes, id præstant auctoritate illis
à Pontificibus delegata; cujus vigore
possunt aggregare seu erigere, & gratias
communicare; sed Societates † aggre-
gatæ, aut erectæ, vel quibus privilegia,
indulgentiæ, & aliæ gratiæ sunt commu-
nicatæ, non possunt easdem alijs com-
municare, quia delegata facultas ad alias
personas, quàm expressas, prorogari non
potest, c. P. & G. in fin. & ibi Abb. in
priuc. & num. 13, de offic. deleg. Archid.
in cap. rogo, num. 3, 11, q. 3. Bart. in l. 1.
num. 6, & ibi Bald. etiam num. 6, ff. de
jud.

38 Statuta verò † pro regimine confrat-
ernitatum edita confraternitatibus, &
congregationibus erigendis, institu-
endis, & aggregandis, & quibus commu-
nicationes privilegiorum fiunt, imper-
tiri non possunt: nisi prius ab Episcopo
diocesano examinata, & pro ratione lo-
ci approbata fuerint, quæ nihilominus
ejusdem Episcopi decretis, ac modera-
tioni, & correctioni in omnibus semper
sunt objecta, ut in eadem constitutione §,
statuta autem. Cum enim confraternita-
tum statuta ad Deicultum, aut anima-
rum salutem, seu ad pauperes sustentan-
dos sit instituta.

39 Episcopi etiam, † tamquam Sedis
Apostolicæ delegati, ex officio juxta sa-
cro-
rum

- rorum canonum dispositionem eadem statuta recognoscere, & ad animarum salutem moderari, & exequi facere debent privilegia, aut statuta, & consuetudine, etiam immemorabili, non obstantibus, concil. Trid. in cap. 8. de reform. sess. 22.
- 40 Idem ¶ vigore ejusdem constitutionis statuta confraternitatum moderationi, & correctioni Episcoporum sunt expressè subjecta, ut in d. §. statuta autem, & conc. Trident. eod. cap. 8. in fin.
- 41 Maxima quidem est ¶ Ordinariorum auctoritas, Anchar. conf. 155. num. 7. quem citat, & sequitur Card. Tusc. pract. concl. tom. 3. conclus. 254, præsertim in concernentibus confraternitates, & alia loca pia, quæ etiam, si sint exemptionis privilegio munita, eorumque cura, & administratio ad laicos pertineat, ab Episcopis, tanquam Sedis Apostolicæ delegatis, possunt visitari, Clem. quia contingit §. ut autem præmissa de relig. dom. & concil. Trid. in cap. 9. de resor. sess. 22.
- 42 Sunt etiam Episcopi ¶ in casibus à jure concessis omnium piarum dispositionum, tam in ultima voluntate, quam inter vivos executores, ut in eodem cap. 8. sess. 22. cap. nos quidem cap. si heredes cap. tua nobis, & cap. Ioannes, de testam. dicta Clem. quia contingit, vers. nos in Curiam de religio. dom. & etiam de jure civili, ut l. nulli, C. de Episc. & cler. quod etiam servat, & tenet curia Archiepiscopalis Neapolitana, ut in rit. ult. num. 1, & 2.
- 43 Et omnes ¶ villæ, & Castra, quæ sunt de territorio civitatis præsumuntur esse de diocesi Episcopi, qui tanquam diocesanus, exequi debet testamenta ut in ipsis facta, ut distal. nulli, & ibi Bald. num. 13,
- C. de Episc. & cleric. in causa hujusmodi legatorum piarum, ¶ quorum executio ad ipsum spectat, potest Episcopus etiam esse iudex, & constituere procuratorem ad agendum coram se, Gemin. conf. 2. 14. quem citat, & sequitur idem Card. Tusc. 191. 3. conclus. 257, num. 7.
- 45 Sed in concursu ¶ ille Episcopus dicitur executor, in cujus diocesi sita sunt bona distribuenda, non autem ille, in cujus jurisdictione testator morabatur, quia, sicut decretum necessarium in alienatione honorum interponi debet per illum iudicem, in cujus jurisdictione sita sunt bona, ita etiam executio spectat ad illum Episcopum in cujus jurisdictione sita sunt, ut post Roman. conf. 250 in prin. quem citat & sequitur Card. Tusc. tom. 3. concl. 293, num. 27. quem vide de hac re in eadem conclusione plura suo more disertè differentem.
- 46 Nec potest testator prohibere, ¶ quominus Episcopus exequatur ejus voluntatem in concernentibus dispositionem ad pias causas factam; si executor nominatus adimplere distulerit, & in auth. de Eccl. tit. §. si quis autem pro redemptione, & ibi Bart. in princ. & gloss. dicto cap. tua nobis in ver. interdici, & ibi Abb. num. 5, & idem tenet Feder. de Sen. conf. 293, per tot. quem citat, & sequitur idem Card. Tusc. ex conclus. 293, num. 38, ubi dicit, quod si testator dederit executores, & deserint, vel negligentes fuerint, siue non dederit, & utroque casu prohibuerit, ne Episcopus se intromittat, hoc non obstante, Episcopus erit executor contra disposita à testatore per auth. licet C. de Episcopis, & Clericis, quia ¶ privata dispositio testatoris non potest generalem

lem institutionem legis, vel canonis immutare, *cap. sic quidem* & ibi Archid. & Præpos. num. 2, 10, *quest. 1, l. nemo potest* & ibi Bar. num. 1, & ff. *de leg. 1*, & dicta gloss. *in ver. interdicti*. & Bald. *in d. auct. licet C. de Epif. & cler.* Ve in simili videmus, testatorem non posse disponere, ut contra communem Ecclesiæ usum corpus suum sepeliatur.

48 Ideò, † cum cadavera sint ecclesiasticæ sepulturæ juxta pium Ecclesiæ ritum, cum psalmis tantummodo, & psallentium vocibus deferenda, ut *c. qui divina* 13, *quest. 2.*

49 Si quis testator † aliter mandaret, ut scilicet, cum tubis, & cantibus profanis, aut aliter contra communem, & piam Christianæ sepulturæ consuetudinem sepulchro traderetur, ut disposuit quidam doctor, qui mandavit, cadaver suum sepeliri cum tubis, & indui familiam suam de rosato; talis dispositio esset bestialis, & non servanda, ut inquit Paul. de Castr. *in l. non oportet C. de his, qui, ut indign.*

50 Qui verò divina vocatione † ab hac vita recedunt, cum psalmis tantummodo, & psallentium vocibus debent ad sepulchra deferri. Nam funebre carmen profanum, quod vulgò defunctis cantari solet, vel in pectoribus se, aut proximos, aut familias cedere, est omnino prohibitum, sufficit autem, quòd in spe resurrectionis Christianorum corporibus famulatus divinorum impenditur canticorum: Religiosis aliter fieri est prohibitum, & sic Christianorum per omnem mundum humari oportet corpora defunctorum, *concil. Toletan. 3, cap. 22, & cap. qui divina, 13, quest. 2.*

Magna fuit apud antiquos Christianos

† cura cada verum, qui hominem sibi primum mortuus fuerat, lavabant, *Act. 4. post. cap. 9.* Euseb. *lib. 7, cap. 22*, & super cadavera plangebant: curaverunt Stephanum viri timorati, & fecerunt plangitum magnum super eum, *Luc. Act. cap. 5*, Et Apostolus Paulus plorantes super mortuos spe resurrectionis consolatur ad Thessalon Epist. 1, *cap. 4*, & consuetudinem super mortuos lugendi antiquam esse testatur, *Orig. lib. 3, in Job & D. Hier. in Ep. ad Eust. de obitu Paulæ.* † Lacedæmonibus erat mos mortua hominum corpora lugendi diebus undecim, *l. Licurgus tempus præfinitum* Io. Boem. *de moribus om. gen. lib. 3, c. 3. sub fin.* Tartari tricesimo die in funeribus ludum finiunt. Idem *l. 2, cap. 10*, ut etiam Germani, qui tamen mortuo ter iusta persolvunt, primo videlicet die, septimo, & tricesimo, *idem lib. 3, cap. 12, circa fin.* † apud Aegyptios, ubi aliquis defunctus est, propinquos omnes, & amici Dei turpato luto capite lugentes civitatem, quoad mortuus sepeliatur, circumeunt interim, neque lavantur, neque vinum capiunt, aut cibum, nisi vilem, nec vestibus utuntur splendidis, aliaque habent in curando, & sepeliendo cadavera instituta, ut non minus singularia sint, quam admiranda, *idem lib. 1, cap. 5, circa fin.*

Talis enim Assyriorum luctus in funeribus, qualis est apud Aegyptios in Italia quoque, † & apud Christianos defunctorum exequiæ diverso licet more lugentur; alij enim veste lugubri obvoluti magis, quam vestiti mortuum vario dierum ordine luctu prosequuntur, alij lamentabili fletu cadavera sepulturæ tradunt. Nec certè negari potest, triste, &

- & lugubre admodum spectaculum esse cum cadaver intuemur exangue, immobile, foetidum, escam paulò post vermi-
 581, *Machab. c. 9. cir. med.* & unicus & viduae filius adolescens vita functus ad matris fletum fuit à Christo à mortuis excitatus, *Lucæ cap. 7.* ac una cum Martha, & Magdarena fororibus & lacrymatus Jesus ad sepulcrum Lazari fuit visus lacrymari, *Ioan. cap. 11.* qui tamen non flevit Lazarum mortuum, sed ad vitæ hujus ploravit ærumnas resuscitandum, *cap. qui divina 13, quest. 2.* & Durand. *de mod. gen. conc. celebr. rubr. 6, nu. 2.* Cæterum, si in hujusmodi fletibus, ac lacrymis, modum excedemus, non mediocrem vituperationis notam nobis ipsis incurrimus.
- 55 Fili, & inquit Ecclesiastes, in mortuum, producit lacrymas, & quasi dira passus, 60 incipit plorare, & secundum iudicium contege corpus illius, & non despicias sepulturam ejus, *Idem Eccles. cap. 38, num. 16.* & supra mortuum plora, deficit enim lux ejus, *idem ecclesiast. cap. 22.*
- 56 Idem & lugebat populus Israëliticus 61 Moysen diuturno 30, dierum planctu, *Deut. cap. ult. cir. fin.* obitum Saulis, ita Rex David est contristatus, ut æternam posteritati sanctæ in hostem chari 62 tatis memoriam reliquerit 2. *Reg. cap. 1.* idem super tumulum Abner lacrymarum vim maximam fudit, *ibid. c. 3. cir. fin.* in morte verò Absalonis, quos ejulatus emiseric, testatur scriptura, *ibidem cap. 18. & 19.*
- 57 Commendata fuit Resphæ & concubinae pietas, ob pium in cadaver Saulis officium præstitum, *ibidem cap. 21, cir. med.* longo fletu sepulturæ traditus fuit Iudas Machabæus ab universo populo, dum cadaver sepulcro conderetur, *cri-*
nes

nes interim, quandoque subridendo, genas laniando, & brachia nudando, ut etiam antiquis, & ethnicorum temporibus fieri solebat, qui ita mortuos lugerant, quasi animæ cum corporibus moriantur, & desperata sit omnis futuræ salutis expectatio, pectora rudent, ululatus, vocibusque nefandis aures omnium implent, Card. Paleotr. in *Archiepiscop. Bononien par. 3. in monit. habent. in funer. exempt. 1.* quæ in antiqua præsertim lege prohibentur, *Levit. cap. 19.* ubi per

63 Moysen ¶ inquit Dominus, super mortuo non incidetis carnem vestram, neque figuras aliquas aut stemmata facietis vobis, ut in *Deuteron. cap. 14.* non vos incidetis, nec facietis caluitium super mortuo.

64 Et apud Christianos ¶ ijs Christianæ pietatis officijs maximè repugnant, quæ debentur propinquis, & amicis, qui sic Deo volente, in cuius manu est vita, & mors, ab hac vita ad aliam migrarunt, ubi bonorum operum suorum præmia reportabunt. De immoderato huiusmodi mœnore intelligit ¶ Paulus Apostolus, dum, inquit, nolumus vos ignorare de dormientibus, ut non contristemini sicut, & cæteri, qui spem non habent, ad *Theſſalon. c. 4.* Illud magis execrandum, quod fit à nonnullis, qui viros, & mulieres ad lamentabilem flatum, super funus pecunia conducunt, qui circa cadaver plorantes defuncti vitam alioqui, dum viveret forte perverſam, & impiam factaque collaudent. Ideo Divus Cyprianus: ¶ nobis, inquit, sæpè relatum est, fratres nostros non esse lugendos accensione Dominica de seculo liberatos, cum

65 sciamus, non eos amitti, sed præmitti, recedentes præcedere, ut proficiscentes,

desiderari eos debere non plangi, neque accipiendas esse hic atras vestes, quando illi ibi indumenta alba jam sumpserint, occasionem dandam non esse gentibus, ut nos meritò, ac jure reprehendant, quod, quos vivere apud Deum dicimus, & extinctos, ac perditos lugemus, unde fratres defunctos lugeri, ac plangi omninò prohibet, ut in *serm. de mortalit. & cap. quem præposterum, 13, q. 2.* præterea ¶ lugere, ac deplorare, ac lamentari eos qui de hac vita decedunt, ex pusillanimitate contingit, D. Ioan. Chryostom. *Homil. 26. cap. 11.* Epist. ad Hebr. *dicto cap. ubicumque sepeliantur, eadem quest. 2.* In quo turpe esset omninò, Christianos lumine cœlesti illustratos, ac de carnis resurrectione certissimos ab ethnicis aliquibus superari, qui tanto animi robore, tantaque fortitudine, obitum suorum sustinuisse leguntur, ut nec cultum quidem, aut vestem mutarint, vel affectum aliquè ostenderint, tantum abest, ut viſi fuerint muliebriter lacrymari, Val. Maxim. *lib. 5. cap. 10.* de Thaletis Milesij fortasse edocti sententia, ¶ qui dicebat, mortem non esse stendam, cum inter vitam, & mortem nil intersit, cum utraque res æquè secundum naturam esset, nec mortem malam magis esse, quam nativitatem, Bruson. *lib. 7. c. 24.* eadem tenebant, stetum nil ad mortuos prodesse. Unde Solon, cum filium lugeret sibi defunctum, dicenti cuidam, ut luctui parceret, cum nihil proficeret, & propterea hoc inquit lacrymor, quia nihil proficio, Idem Bruson. *lib. 4. cap. 10.*

69 Cæterum ¶ non esse dolendam, propinquorum, & amicorum mortem à Domino admonemur, dum viduæ illi

Naim

Nam dicebatur noli flere, *Luc. cap. 7.* & mulieribus ad Calvariam montem Dominum ipsum jam jam moriturum comitantibus Filia Hierusalem nolite, inquit, flere super me, *Luc. c. 22.*

70 Mors animæ potius deſtenda, quam corporis, quæ miſerè moritur ob peccatum commiſſum, quo nihil turpius, nil triftius, nil magis metuendum reperiri poteſt Carp. Paleot, *ibidem exemp. 4.* ita, ut etiam corporalis mortis cauſa extiterit, dicente Apoſtolo, per unum hominem peccatum intravit in mundum, & per peccatum mors *ad Rom. cap. 5,* ad quod, & illud facit Biantis Philoſophi, qui, ꝑ rogatus, quod genus mortis malum eſſet, quod, inquit, legibus eſt conſtitutum, ſentiens, eam mortem malam eſſe, & delendam, quam delictis turpiter, & ignominioſè promeruimus, & debitum liſtori, ac carnifici præſtamus officium, & illorum mortem eſſe deplorandam, qui ob malefacta dant poenas, *ad Paul. Manut. in Apophteg. in Socrate lib. 3, num. 53,* cui optimæ conferunt, quæ ſcripſit Macrobius, *in ſom. Scip. capit. 13, ant. ſn. lib. 1,* quæ omnia intelliguntur de exceſſu in morte deſunctorum.

72 Laudabilis verò mos ꝑ ubi eſt, ut corpora deſunctorum ante humationem latent non eſt improbandus, & eum morem fuiſſe in Gallijs reſert S. Gregorius Turonen. *in lib. de gloſſ. confeſſ. cap.*

73 104, & hodie nōdum improbat, ſed ꝑ cominendatur præcipuè in humatione cadaverum Episcoporum, quorum corpora à cubicularijs ipſorum deſunctorum aqua calida cum vino, & herbis odoriferis ſunt lavanda, & mundanda, & ſi ita hæredibus videbitur, poſ-

sunt etiam aperiri, & aromatibus condi, quo caſu eorum inteſtina ſtatim in eccleſia debent ſepeliri, *ut in Cerem. lib. 2, cap. 38, §, convocet.*

74 Maxima enim cura adhibebatur ꝑ in deſunctorum corporibus ſepeliendis, quoniam ungebantur, & myrrha, & aromatibus condiebantur, ut teſtatur S. Gregorius Papa *in cant. anno lib. 4, cap. 32, Genef. cap. 5,* & plures citat Malon. *in opere de ſacr. Synd. cap. 1, ſub num. 14.* & in eccleſijs occidentalibus, quæ fieri ſolita eſſent in unguendis, & veſtiendis deſunctorum corporibus, explicat Pruden. Hymno ſequenti.

*Hinc maxima cura ſepulcris,
Impenditur, hinc reſolutos
Honor ultimus accipit artus,
Et ſuneris ambitus ornat
Candore nitentia clava
Prætendere lintea nos eſt,
Aſperſaque myrrha Sabao
Corpus medicamine ſervat,
Quidnam ſibi ſaxa cavata
Quid pulchra volunt monumenta,
Res quod niſi creditur illis
Non mortua, ſed data ſomno.*

75 Extruebant etiam veteres ꝑ magnifica ſepulcra, ut teſtatur S. Io. Chriſoſt. *in humil. 79, in Ioan. cap. 17,* & hoc eſt notiſſimum fere in omnibus mundi partibus, & præcipuè in Urbe Romana, in qua, etiam modernis temporibus conſtruantur. Antiquis enim temporibus ſepeliebantur cadavera ꝑ extra civitatem, ut plurimum eccleſiæ extra civitates, & oppida ædificantur, ut etiam hodie per totam Italiam pluribus in locis conſpici poteſt, & corpora mortuorum in civitatibus tumulari prohibitum erat

Gggg de

de jure Casareo, ne civitas corrumpere-
tur fetore, ut in *l. mortuorum, C. de relig.*
& *sumpt. fun. gloss. in cap. cum gravia 13.*
q. 2, Adrianus etiam 40. aureorum pec-
niam statuit in eos, qui in civitate sepul-
crum faciunt, locumque iussit publicari,
& corpus inde transferri eadem magistra-
tibus poena imminente *l. 3, §, Divus*
Adrianus, de spol. viol. & fuit etiam
prohibitum, ne tumularentur in basili-
cis Sanctorum per conc. Bracaren in 2
cap. 36.

77 Romæ autem † principalia Cœmeteria
erant extra Urbem: postea, pace eccle-
siæ data, intra Vrbes ad templorum limi-
na, ut *cap. precipiendum 13, quest. 2,* ubi
etiam gloss. Duran. *de modogen. concil. cel.*
rub. 11, num. 1, par. 3, tract. tom. 13, & de-
inde in ipsis templis, ut sepelirentur,
mos inolevit, ut *cap. nullus mortuus ead.*
quest. 2, l. 2, C. de sacrosanct. eccles. & Du
rand. eadem rubr. 11. num. 1.

78 Lycurgus † primus fuit, qui laconis
permitteret, in Vrbe sepeliri cadavera
tamen etiam circa templa sortiri monu-
menta Io. Boem. *de mor. gen. de Europa,*
lib. 3, cap. 3, circa med.

79 Pro sepultura tamen in Ecclesia † fa-
cienda Episcopus, aut parochus, nec qui-
vis alius, quidquam accipere possunt,
cùm hoc sit prohibitum, ut *cap. quest. est*
nobis, cap. postquam, cap. in ecclesiastico,
ead. 13, quest. 2, & cap. abolenda de sepult.
Duran. *de mod. gener. conc. celebr. p. 1. rub.*
20, n. 7, par. 2, cap. 3, & Rip. in tract. de
potest. de rem. present. conc. post num. 108.
84 *per cap. non satis, & seq. de simon. ubi tenet,*
consuetudinem, aliquid pro sepul-
tura exigendi, non valere, nec esse ser-
vandam, *ibidem numero 109. cùm ibi*

multis cumulatis, quem omnino vide,
quoniam † omnia quæ de terra sunt, in
terram convertuntur, Memento homo,
quia terra es, & in terram ibis, *Genes.*
cap. 3, Eccles. 40, Quid terra es, & terram
vendis. Recordare, quia non hominis,
sed Domini est terra, & qui habitant in
ea *Psalm. 23,* gratis accepisti à Deo, gra-
tis da pro eo, *dicto cap. in ecclesiastico, ead-*
dem quest. 2. Hieremias Episcopus Re-
menus † cur non sint vendenda sepulcra,
addit rationem, quod sit terra illa conce-
pta putredini, & non deceat de alieno lu-
ctu facere compendium, ut in Epistola
ad ecclesiam Ternacensem, est tamen li-
citurum pro luminaribus, & eleemosynis
moderatis, juxta laudabilem consuetu-
dinem, aliquid accipere pro officijs, quæ
sunt in cadaverum tumulatione, & ec-
clesiæ manutentione.

82 Prodest † enim mortuis, si in ecclesia
sepeliantur, eò, quòd eorum proximi,
quoties ad eadem sacra loca veniunt, suo-
rum, quorum sepulcra aspiciunt, recor-
dantur, & pro eis Domino preces fun-
dunt, Sanctus Gregorius *lib. Dialog. cap.*
50, relictum, in capit. cum gravia, 13, quest.
2, tum quia specialiter commendantur
patrocinijs illorum Sanctorum, in quo-
rum nomine dedicata est ecclesia. Et †
ibi potius curari debent homines sepeliri,
ubi est major concursus popularum,
gloss. *in d. c. cum gravia in fin. & c. ubi-
que temporum, ead. quest. 2.*

Quibus tamen peccata dimissa non
sunt, † à sacris locis post mortem adju-
vari minimè possunt, qui, si in sacris lo-
cis sepeliri faciunt, restat, ut de sua præ-
sumptione judicentur, quia eos sacra lo-
ca non liberant, sed culpa temeritatis

accusat, ut inquit S. Aug. *relat. in c. quibus peccata, dicta q. 2.* quia orationes, quae in eis fiunt, illis non suffragantur, ubi per 87
85 gloss. unde cum B. Greg. † memorasset corpus cuiusdam Valentini à sepulcro per dæmones fuisse extractum, & extra ecclesiam projectum, subiungit: Ex quo Petre, collige, quia hi quos peccata gravia deprimunt, si in sacro loco sepeliri se faciant, restat, ut etiam de sua præsumptione iudicentur *in l. 4. Dial. c. 53. ac in sum. ar. post d. c. quibus peccata, mihi dum in civitate Beneventi agerem fuit relatū (erat enim tunc casus recens.)* † quod cum nō quadā
88 ecclesia extra, sed propè dictam civitatem cadaver cuiusdam Prætoris fuisset humatum, nocte sequenti maximus strepitus in eadem ecclesia auditus fuit, unde sacerdotes ibi commorantes à lecto surgere coacti fuerunt, & cum ecclesiam ingressi fuissent, viderunt lapidem sepulcri revolutū, & introsipientes, corpus non invenerunt.

Quapropter animæ defunctorum, quas gravia peccata non deprimunt, sūt expian-
87 da. Quod fit † quatuor modis, aut oblationibus sacerdotum, aut precibus Sancto-
rum, aut charo- rum elemosynis, aut jejunio cognatorū, *c. non estimamus, & c. anima defunctorū, 13, q. 2.* præcipue enim sol-
vitur oblationibus sacerdotū, per Altaris sacrificiū, concil. Trid. *c. 2. de sac. mis. sess. 22. & in decr. de Purg. sess. 25, c. non estimamus, & c. pro obeuntibus, 13, q. 2.*

88 Scimus in præsentī sæculo † sive orationibus, sive consilijs, invicem posse nos coadjuvari, cum autē ante tribunal Chri-
92 sti venimus, non Iob, non Daniel, neque Noë rogare posse pro quoquam, sed unūquemque portare onus suum, tradit S. Hier. *in Epist. ad Galatas c. 6. & ad verba*

unusquisque onus suum, & *cap. in præsentī, ead. 13, q. 2.*

Neque † negandum est, defunctorum animas pietate suorum viventium relevari, cum pro illis sacrificium mediatoris offertur, vel elemosynæ in ecclesia fiunt, sed hæc eis profunt, qui cum viverent, ut hæc sibi postea possent prodesse, meruerunt, secus autem illis, qui erant ab ecclesiastica unitate præcisi, quia sacris est canonicis institutum, ut quibus non commanicavimus vivi, non communice-
mus defuncti, *cap. Sacris est. de sepult.*

90 Observantur quidem aliqui dies † in officij mortuorum, nam aliqui tertium, alij septimum, alij trigésimum, alij quadragesimum observare consueverunt, ut inquit Sanctus Ambr. *in lib. de obitu Theod. Imp. circ. princ. & supra de nonnullis notavimus.* De quadragesimo testatur scriptura, quæ defuncto, inquit, Iacob præcepit Ioseph pueris suis sepulcorib. ut sepelirent eum, & sepelierunt sepulchros Israël, & repleti sunt ei quadraginta dies. *Gen. cap. 50.* ut etiam de Moysen scriptum est. Quia plauerunt filij Israël Moysen diebus triginta & consummati sunt dies luctus, *Deut. cap. 34.*

91 Sepeliri autem † (si aliud non sit dispositum) debet quilibet in sepulchro suorum majorum, *Genes. c. 49, c. unaquæque, & item Ioseph. 3, q. 2. & c. 1. de sepult.* licitum tamen est unicuique volenti, aliam sibi eligere sepulturam, *ut eod. S. item Ioseph. 7. exemplo igitur & c. cum liberam, ext. de sepult.* quia † ultima voluntas defuncti pro lege servanda est. *ut in aut. de nap. S. disson. coll. 4, & c. ult. volunt. ead. 13, q. 2.* In elect. autē sepult. debet etiā voluntas omnino libera esse, adeo quod † uni-

versus religiosos, & regularibus clericis
 cujuscunque status, vel conditionis exi-
 stant, in virtute sanctæ obedientiæ, ac
 sub interminatione maledictionis æter-
 næ, districtè est prohibitum, ne aliquos
 ad vovendum, jurandum, vel fide inter-
 posita, seu aliàs promittendum inducant,
 ut apud eorum ecclesias sepulturam eli-
 gant, vel jam electam ulterius non im-
 mutant, quòd, si secus factum fuerit,
 irritum existit, & inane, ita quòd, qua-
 cumque contradictione cessante, omninò
 apud illas ecclesias, apud quas sepeliendi
 de jure fuissent, si aliàs sepultura ele-
 cta forsitan decessissent, sunt sepeliendi,
 secus facientes, & prædictos in suis ec-
 clesijs, vel cœmeterijs sepelire præsu-
 mentes, ad restitutionem, tam sepulcro-
 rum corporum, si petatur, quàm etiam
 omnium, quæ occasione sepulturæ illo-
 rum prævenierint, quomodolibet ad eos-
 dem infra decennium integraliter facien-
 da sunt obligati, quamvis fecerint ec-
 clesiæ ipsæ, apud quas sepulti fuerint, &
 cœmeteria earundem ex tunc eo ipso, &
 tandiu manent ecclesiastico suppositæ in-
 terdicto, donec ab eis tacta fuerit resti-
 tutio plenaria omnium prædictorum, ut
 statuit Bonif. VIII. ut in c. 1. de sepult. in 6.
 24. Mulier etiam nupta, † liberè potest li-
 bi eligere sepulturam, ut in cap. de uxore
 & c. de sepult. & pater filijs impuberi-
 bus eam eligere potest, si consuetudo lo-
 ci id habeat, ut ead. cap. de uxore, §. u-
 trum autem & c. licet pater, eod. titul. in 6,
 alias in sepulcro suorum majorum, aut in
 parochiali sunt sepeliendi, non enim sunt
 transgrediendi termini antiqui, quos po-
 fuerunt patres nostri, Prover. cap. 22,
 25. terminos enim † antiquos transgredere, qui

parochianum alterius ad sepulturam ad-
 mittit, capit. 1. in fin. junct. gloss. fin. ext.
 de sepult.

96. Episcopo, † licet subsint omnia ora-
 toria, & loca religiosa, & omnes eccle-
 siæ suæ diocesis, ut post Oldr. cons. 274, al-
 legatum à Card. Tusc. pract. concl. tom. 3,
 concl. 245, tamen excipiuntur ab ejus vi-
 sitatione confraternitates, collegia, &
 alia loca, quæ sub Regum immediata
 protectione sunt, quæ sine earundem
 Regum licentia ab Ordinarijs visitari non
 possunt, ut in eod. cap. 8, de refor. sess. 22.
 97. Sed pluries dubitari contigit, † quænam
 loca sub dicta immediata protectione esse
 dicantur, ad quod dicimus ea esse, quæ
 ita à primava earum erectione sunt fun-
 data, & erecta, atque eo speciali privile-
 gio munita, ut scilicet, locorum Ordina-
 riarum in illis jurisdictionem exercere non
 possint. Non autem omnia hospitalia,
 quæ sunt in ditionibus Regum, & ita de-
 claravit congregatio concil. Trid. super
 eod. cap. 8, in decis. que incipit, an in excep-
 98. tione. Quinimò † possunt Episcopi visita-
 re omnia hospitalia, & pia loca quovis
 modo nuncupentur, etiam si sint privata
 laicorum, eaque corrigere & reformare
 in casibus à jure concessis, nempe ob ne-
 gligentiam, vel dilapidationem bono-
 rum, utque testatoris voluntas servetur,
 ut per eandem congreg. fuit decisum su-
 per eod. cap. 8, in decis. incip. Episcopus, pos-
 se pro qua decis. fuit Abb. in cap. officij,
 num. 7, de testament. in cap. ad hac de relig.
 dom. & Paris. in cons. 34, num. 38, vol. 4.
 99. Hospitalium enim † Episcopus est
 præcipuè cura commissæ, quæ, si ad cer-
 tum peregrinorum, aut infirmorum, vel
 aliarum personarum genus suscipien-
 dum

dum fuerint instituta, nec in loco, ubi sunt dicta hospitalia similes personæ, aut per pauci reperiantur fructus illorum, in alium pium usum, qui eorum institutioni proximior, ac pro loco, & tempore utilior sit, converti debent, prout Ordinario cum duobus de capitulo, qui rerum usu peritiores sint, per ipsum deligendis, magis expedire visum fuerit, nihil aliter forte in eorum fundatione, aut institutione fuerit expressum quo casu, quod ordinatum fuerit, curare debet Episcopus, ut observetur, aut si id non possit, ipse, prout supra viriliter providere tenetur, Concil. Trident. ind. cap. 8, de refor. sess. 25. & clem. quia contingit, de relig. dom. qua in eod. cap. & in cap. 15, de reform. sess. 7, est innovata cum derogationibus in ea contentis. Administratores autem, & seu gubernatores eorumdem hospitalium ad instar tutorum & curatorum juramentum præstare, ac de locorum ipsorum bonis inventarium conficere, & Ordinarij, seu alijs, quibus subsunt loca hujusmodi, vel depurandis ab eis annis singulis de administratione sua tenentur reddere rationem d. clem. quia contingit, §, ut autem, & ibi gloss. in ver. annis, Abb. Zachar, & Alexander in cons. 1. numero 4, lib. 7.

101 Si verò dicti gubernatores commiserint negligentiam, vel defectum, locorum Ordinarij, etiam si hospitalia prædicta exemptionis privilegio munita consistant, per seipos, vel alios, præmissa adimpleri fovere tenentur, & gubernatores, seu rectores eisdem non exemptos propria, exemptos verò, & alios privilegiatos Apostolica auctoritate compellere debent. Contradictores cujuscunque

status, aut conditionis existant, ac præbentes eisdem circa præmissa consilium, auxilium, vel favorem per censuram ecclesiasticam, & alia juris remedia compescenda, ut in eadem clem. §, nos incuriam.

102 Hacque ratione, & auctoritate gubernatores, administratores, rectores, seu magistros hospitalium, & confraternitatum, sacrorum canonum, & sacrorum conc. Trident. decretorum contemptores, & transgressores, Episcopus, uti eorumdem executor, excommunicare potest clem. 1, de atar. & qualir. & Pius IV. in litteris confirmationis concilij incipientibus Benedictus Deus, § mandamus autem, de quibus in fine conc. & in Bull. Rom. cap. 96, & ad id Episcopi tenentur, cum illis mandetur in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœnis, de quibus in eod. §, mandamus, quod contradictores per sententias censuras, & pœnas ecclesiasticas compellant.

103 Archiconfraternitates verò, & congregationes aggregantes, aggregandi, & communicandi formam novissimè approbatam diligenter observare debent, juxta quam privilegia, & indulgentias, aliasque gratias sibi ipsis nominatim, & expressè, non autem per communicationem, neque ad instar, ut supra concessas, ipsis confraternitatibus, & congregationibus erigendis, institutis, & aggregandis, & quibus communicationes fiunt, communicare possunt, ut in §, in super volumus, & §, ¶ non servata forma data à dicta constitutione, corrui adus, & non valet aggregatio, cap. cum dilecta, & ibi Felin. num. 6. circ. med. ver. gesta contra formam, de rescript. cap.

fin. de restit. spoliat. & Rom. cons. 236 nu. 8.
 107 Quibus indulgentijs, † privilegijs, & indulctis confraternitates, & congregationes, tam hactenus aggregatae, quam in posterum aggregandae ejusdem duntaxat nationis, nominis, Ordinis, religionis, & Instituti Archiconfraternitatis, & congregationis, cui aggregatur, uti, potiri, & gaudere possunt. Itaut dictarum confraternitatum, & congregationum, erectarum, institutarum, & aggregatarum à quibusvis communicationes factae sint, ministri, officiales, & alij su
 praescripti privilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulctia hujusmodi, praevia tamen recognitione Ordinarii loci (qui adhibitis duobus de ejusdem ecclesiae capitulo, illa juxta sacri conc. Trid. decretum promulganda decernant) debitis temporibus promulgare valent. *ut in eadem constit. §. in super ver. quibus confraternitates, & conc. Trid. in cap. fin. §. indulgentias verò, de reform. sess. 21.*

106 Est tamen advertendum, † quod confraternitates sanctissimi Corporis Christi, ubique terrarum Apostolica, vel Ordinaria auctoritate erectae, vel erigendae, absque nova aut peculiari alia concessione, communicatione, vel aggregatione novissime de ordine summi Pontificis per sacram congregationem indulgentiarum declaratae fuerunt, fore, & esse participes quorumcumque privilegiorum, concessionum, indulgentiarum, facultatum, gratiarum, & indulctorum à Sanctitate D. N. Pauli Papae Quinti Archiconfraternitati sanctissimi Sacramenti de Minerva in Vrbe concessorum, & ejusdem sacrae congregationis decreto declaratum fuit,

cujus tenoris hic ad lectoris commodum adscribendum duxi, & est talis.

Decretum sacrae Congregationis indulgentiarum, quo declaratur Sanctissimi Sacramenti confraternitates, omnes canonicè ubique erectas, vel erigendas, posse juxta fel. recor. Pauli III. constitutiones frui indulgentijs, privilegijs, & gratijs spiritualibus Archiconfraternitati S. Mariae super Minervam, à sanctissimo D. N. Paulo V. nuper concessis, ac in posterum concedendis.

107 Licet fel. † rec. Paulus Papa III. per binas suas constitutiones concesserit, ut sanctissimi Corporis Christi confraternitates omnes, & singulae ubivis locorum tunc instituta, ac instituenda, jisdem privilegijs, concessionibus, indulgentijs, gratijs, & indulctis, quae confraternitati ipsius sanctissimi Sacramenti in ecclesia S. Mariae super Minervam de Vrbe erectae à se largitae fuerant, ac in posterum largirentur, uti, potiri, & gaudere possent, ac deberent: quia tamen per Apostolicas Constitutiones, & ordinationes, quae deinceps emanarunt, praesertim verò per recolendae mem. Clem. VIII. Constit. de aggregationibus editam facultates, & Indulgentias, tam supradictae S. Mariae de Minerva, quam caeteris omnibus confraternitatibus antea concessae, aut abrogatae, aut saltem moderatae comperiantur, aliaque de hoc genere decreta sunt, ex quibus in dubium revocari posse videtur, an hujusmodi Pauli III. concessiones pristinum suum robur adhuc retineant.

Congregatio Illustriss. & Reverendiss. S. R. E. Card. à Sanctiss. D. N. Paulo divina providentia Papa V. Indulgentiarum

reformationi præfectorum, optant sum 198
 moperere, sacratiss. Sacramenti veneratio-
 nem, & cultum in dies magis augeti, ad
 idque Christi fideles spiritalibus gratijs
 excitari, speciali Sanctitatis suæ ordine
 viva vocis oraculo habito decernit, ac de-
 clarat juxta eandem Pauli III. Constitutio-
 nem omnes, & singulas confraternitates
 Sanctissimi Corporis Christi ubique ter-
 rarum hæcenus Apostolica vel Ordinaria
 auctoritate erectas, vel de cætero erigen-
 das absque nova, aut peculiari alia con-
 cessione, communicatione, vel aggrega-
 tione fore, ac esse debere participes quo-
 rumcunque privilegiorum, concessio-
 num, indulgentiarum, facultatum, gra-
 tiarum, & indultorum à Sanctitate sua
 Archiconfraternitati sanctiss. Sacramenti
 de Minerva per Breve. Dat. Romæ Apud
 S. Petrum die 3. Novemb. 1606. nomi-
 natim, & expresse concessorum, ac in
 posterum à Sede Apost. concedendorum,
 illisque omnibus, & singulis uti, potiri, &
 gaudere posse, ac debere statim, atque cõ-
 fraternitatũ earundem erectio Apost. vel
 Ordinaria auctoritate facta fuerit, servata
 tamen in reliquis õnibus prædicta Clem.
 VIII. Constitut. Non obstantib. constitu-
 tionib. & ordinationib. Apost. de indul-
 gentijs ad instar non concedendis, nec alijs
 cõtrarijs quibuscũque. Dat. Romæ die 15.
 Febr. 1606. subscrip. R. Card. Bellarm.
 Anton. Episcop. Anagn. Secretar. Romæ
 ex Typograph. R. C. Apost. 1606. Dixit
 ejusdem ordinationis ordinis, &c. Quia privile-
 gia, & gratia uni nationi concessa, non
 possunt alijs nationibus cõmunicari. Nec
 confraternitates aliarum nationum, Or-
 dinum seu religionum non suo ordini,
 vel religioni possunt aggregari. Nam

198 † statutum loquens de quibusdam reli-
 giosis, non extenditur ad alios, nisi ex-
 tensio fiat per superiorem, cap. con-
 stit. ubi etiam gloss. in ver. prorogamus,
 de reg. in 6. & Abb. in cap. quod quib. s.
 dam, num. 2. de fidejuf. Nec extensio
 109 † fit de persona in personam, cap. sanè,
 de priv. Imò statutum præciè loquens
 de uno, de alio contrarium disponit,
 l. cum Prator, de jud. Et, † quando sum-
 mus in materia dispensabili, quòd laici
 aliquid possunt circa spiritualia, tunc
 nedum non veniunt, non expressa: sed
 neque veniunt ea, quæ ex propria signifi-
 catione vocabuli, latè sumpto vocabulo
 venirent. Abb. conf. 57. Attingam, nu.
 5. ver. item cum sumus par. 1. &
 Card. Tuf. pract. concl. tom. 3. concl.
 659. nu. 5.

111 Ulterius † privilegia regulariter stri-
 ctè sunt interpretanda, Bart. in l. si quan-
 do, nu. 1. C. de inoff. test. & Jas. in l. bene-
 ficium, nu. 33. ff. de const. prin. & concessa
 uni nationi, ut puta Teutonicis, seu
 Germanis non extenduntur ad Italos,
 Gallos, & Hispanos, quia privilegiata
 qualitas mutatione personæ differentis
 mutatur, & perditur privilegium, arg:
 text. in cap. un. §. verum, de jur. part. in
 6. bene las in l. si fundum. §. si pater fami-
 liar, nu. 8. ff. de leg. 1. Ceph. in conf. 58.
 112 nu. 51. par. 1. Privilegium enim † uno
 Regno concessum non extenditur ad alia
 Regna. Menoch. in tract. de reti. poss. rem.
 3. nu. 353. & Cou. pract. quest. cap. 3. nu. 5.
 113 Hinc infertur † ad quæstionem alias
 coram me agitatam, cum enim Cle-
 mens Papa VIII in canonizatione
 S. Hyacinti concessisset omnibus altari-
 bus sub invocatione ejusdem sancti
 erectis

erectis indulgentiam plenariam perpetuam rationibus, & causis, de quibus in litteris Apost. desuper expeditis fuit à me quaesitum, an omnia altaria sub eodem titulo post canonizationem erecta dicto privilegio gaudeant, unde visis litteris Apost. illisque diligenter consideratis, respondi ex lectura procerum earundem litterarum constare de mente Papæ concedentis. Narratur etenim, quod in Regno Polonia à quàm plurimis personis pijs in honorem ejusdem S. Hyacinti, valde ante
 116 illius canonizationem fuerant erecta altaria, apud quæ preces fundebantur, ejusque nomen colebatur, qua propter, expositis pluribus miraculis, quæ ut piè creditur ejusdem Sancti intercessione fuerunt operata, eadem altaria erecta in partibus
 117 illis ab Vrbe longinquis dicto Indul. plen. privilegio perpetuo donavit. Id clarè ostendit procerum in quo tantummodo de altaribus in illo Regno ante canonizationem ejusdem Sancti erectis verba habentur. Nam ¶ procerum causam finalem indicat, l. si. & ibi Bar. nu. 3. ff. de her. instir. l. si. in l. si pacto, quo pœnam, nu. 14. C. de pact. & Paris. conf. 56. num. 24. vol. 4. Præterea verba litterarum sunt clara, quibus conceditur indulgentia plenaria altaribus erectis, disponunt enim per
 118 verba ¶ præteriti temporis, quæ trahi non possunt ad altiora in futurum erigenda, l. quedam non referuntur, ff. de jur. codicill. l. si ita legatum, ff. de aur. & arg. leg. & Bar. in l. talis scriptura, S. hanc autem, num. 1. vers. oppone secundo, ff. de legi
 119 Et cuique est notissimum, nunquam concessam fuisse indulgentiam plenariam omnibus altaribus sub invocatione cujus Sancti erigendis, nec al-

taribus Beatissimæ, semperque Virgini Mariæ, quæ alijs omnibus Sanctis tot, tantisque meritis excellit. Unde nec interpretandum est, hujusmodi indulgentiam altaribus sub invocatione prædicti erigendis fuisse concessam, quia, cum in litteris legatur altaribus erectis, non autem erigendis, quod scriptura non dicit, nec nos dicere debemus & ab illius verbis non est recedendum l. prospexit, ff. qui, & à quibus.

¶ Nec specialiter concessa in Regno Polonia extenditur ad alia Regna, & Provincias, quia consuetudo unius Provinciae ad alias non extenditur, Burlat. conf. 311. n. 7. & Ondend. conf. 101. num. 38. vol. 1.

¶ Indulgentiæ, & aliæ ¶ spirituales gratiæ, ad indulta eisdem confraternitatibus concessi ab Ordinaris locorum, adhibitis duobus de ejusdem, ut supradictum fuit, ecclesiæ capitulo, sunt recognoscendæ juxta sacri conc. Trid. dispositionem, ut in cap. 9. de reform. sess. 21.

¶ Nec aliquis sine Ordinariorum licentia, vel auctoritate, potest eas publicare, non obstante quacunque exemptione, etiam si sint regulares, aut in ecclesijs ipsorum regularium, nec prætextu privilegiorum, etiam confraternitates rosarij, ut per sacram congreg. super eod. c. 9. fuit decisum in decis. quæ incipit deinceps, & alia decis. super cap. 5. sess. 22. de reform. incip. nemo poterit.

¶ Cœterum ¶ cetera decisio procedit, quoad indulgentias, quæ de novo conceduntur. Antiquas verò à summis Pontificibus regularibus concessas usu receptas, & non revocatas, possunt
 ijdem

ijdem regulares etiam nullo cum Ordinaris verbo facto, publicare, ut in *decis. super eodem capit. 9. quæ incipit Indulgentias.*

120 † Revocata enim sunt omnes indulgentiæ concessæ pro porrigentibus manus adiutrices, concil. Tridentin. in *decis. de Indulg. sess. 25. & Pius V. in constit. de qua in Bullar. Rom. capit. 30. sub S. nos qui Deo.*

121 Quia † non conceduntur indulgentiæ pro pecuniis extorquendis, sed, ut fideles in pijs operibus Christi exerceantur, & ut aliorum liberalitate miserorum inopiæ succurreretur, Cardin. Bellarm. *de Indulg. lib. 2. c. 9. §. 4. tom. 3.*

Hinc illud resolvitur, quo quæritur, an habentes facultatem aggregandi, seu uniendo confraternitates in dictis civitatibus, & oppidis, (dummodo oppida, seu castra, in quibus huiusmodi aggregationes, seu erectiones fieri continget, spacio duorum, vel trium millium passuum distent) si forte fiant in his locis præcipue, in quibus nulla adsint monasteria ejusdem Ordinis aggregantis, possint loco illius elemosynæ, quæ ab incolis oppidi, seu castri, cui aggregatio non conceditur, & quandoque à pijs devotisque viris illuc devotionis causa confluentibus monasterio offerri contingeret, uti matriæ ecclesiæ, aliquid singulis annis in signum recognitionis exigere, & de pecunia, vel alia re huiusmodi eidem matriæ annis singulis ab aggregatis offerenda in erectione, seu aggregatione pacisci, & videtur affirmativè respondendum.

122 Quia matriæ † ecclesiæ per inferiores, & ab ea dependentes aliquid offerre, non solum non est prohibitum, quinimò est de

jure concessum, & cap. venerabili ubi etiam gloss. & Abb. d. verb. signif. Tamen ab ecclesiis matriæ, ut sunt metropolitanae cathedrales, Baptismales, & alia similes ad aggregationes confraternitatum, seu erectiones capellaniarum pro Indulg. consequendis, non benè inferitur, quia Pius † Papa V. omnes indulgentias pro porrigentibus manus adiutrices, & continentes, quomodolibet facultatem quæstuandi concessas, revocavit, ut *infra.* Conceduntur enim à Sede Apostolica † facultates aggregandi, & indulgentiæ huiusmodi gratis, & gratis illas accipientes, gratis dare debent, *Matth. c. 10. & cap. quicquid. 1. qu. 1.* Gratia enim Dei non venditur, sed donatur, S. Joann. Chrysost. in *Marc. Homil. 13.*

125 Non enim hi celestes † Ecclesiæ thesauri ad quæstum, sed ad pietatem exercendam conceduntur, concil. Trident. in *c. 9. de reform. sess. 21. & Card. Bellarm. de Indulg. lib. 2. c. 9. §. 4. tom. 3.* Unde idem Pius V. quamplurimis querelis ex diversis mundi partibus ad ejus auditum perlatis, quod vigore diversarum indulgentiarum alias concessarum, plures abusus irreperint in præjudicium animarum, ad illos eradicandos, motu proprio suam perpetuè valituram edidit constitutionem tenoris *infra scripti:*

126 Pius † Episcopus servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Et si Dominici gregis salutem semper intenti, singulis cum humilitate poscentibus ea benigne concedere nos, & prædecessores nostri studuerunt, per quæ peccatorum mole deposita, salus ipsis succedat, & hostis humani generis servitute ereptas animas lucrifaciant. Altissimo, qui eas nobis

¶ h h h sua

sua bonitate commisit; id tamen perpen-
 sori studio nos præcavendum esse cen-
 semus, ne cujusvis indulgentiæ remissionis,
 vel facultatis obtentu Christiani fideles pro-
 cliviores ad illicita in posterum commit-
 tenda reddantur, aut facilitas veniæ eis pec-
 candi tribuat incentivum, & exinde clavi-
 um auctoritas deducatur in contemptum,
 & Christi fideles quamplurimum scanda-
 lizentur. Sanè, cum ad auditum nostrum
 ex diversis mundi partibus quamplurimæ
 querelæ perlatae fuerint, quod vigore di-
 versarum indulgentiarum, & facultatum
 per præsecessores nostros, ac etiam nos,
 127 vel auctoritate nostra, tam fabricæ
 nostræ basilicæ Principis Apostolorum,
 & ecclesiæ S. Joannis Lateranen. de Urbe,
 ipsiusque ecclesiæ necnon S. Joannis, & S.
 Lazari Hierosolymitani, ac S. Spiritus
 in Saxia, & S. Joannis Lateranen. ac S.
 Jacobi Incurabilium de eadem Urbe, nec-
 non S. Elmi, S. Bovis, ac S. Gothardi, &
 S. Leuguzoni, necnon S. Nicolai, & S.
 Bernardi Montis Ionii, nec non S. Leo-
 nardi, & S. Marthæ necnon Sanctissimi
 Crucifixi Straculan. ac S. Mariæ de Mon-
 te Serrato Hospitalibus, ac etiam Sancti
 Sebastiani prope, & extra muros dictæ Ur-
 bis, necnon Sancti Antonii Vienen. diocæ-
 cesis, & redemptionis captivorum nuper
 Neapoli instituto monasteriis, illorumque,
 ac diversis aliis ecclesiis, Monasteriis, Hos-
 pitalibus, Militiis, confraternitatibus, so-
 cietatibus, & piis locis concessarum multi-
 quæstorum, ex eisdem indulgentiis lucrum
 temporale tantum quærentes nominibus
 fabricæ ecclesiarum, hospitalium, mona-
 steriorum, militiarum, confraternita-
 tum, societatum, & piorum locorum
 prædictorum in diversis civitatibus, &

& diocæbus quæstus facere, confratres
 describere, capellas, & oratoria erigere,
 illisque erectis indulgentias hujusmodi
 communicare, & in diversis gradibus à
 jure prohibitis dispensare, ac plura etiam
 concedere, quàm eis vigore facultatum
 prædictarum licitum sit, ipsique lucro in-
 intenti pecuniasque potius, quàm Christi-
 fidelium salutem quærentes, ac eisdem in-
 dulgentiis sic abutentes, quæstum ex illis
 particularem facere conantur, variosque
 & diversos quæstos, commissarios, pro-
 curatores, receptores, thesaurarios, facto-
 res, nuntios & alios ministros constituere,
 qui non solum supradicta, sed etiam plura
 alia eis nunquam concessa, facere, & con-
 cedere, necnon locorum Ordinarios illo-
 rumque in spiritualibus Vicarios genera-
 les, & officiales, ac ministros ecclesia-
 rumque, & Ordinum, Prælatos, Superio-
 res, & personas quæstas hujusmodi im-
 pedientes censuris ecclesiasticis innodare,
 & alias in pluribus graviter excedentes in
 Divinæ Majestatis offensam suarum, &
 Christiani fidelium animarum perniciem,
 & ordinum perturbationem & pia-
 rum mentium scandalum præsumunt.
 Nos qui, Deo propitio, gregis domini-
 ci, meritis hæc insufficientibus, curam
 gerimus, & illum spiritualis thesauri elar-
 gitione cupimus ipsi Deo reddere accep-
 tabilem, ex præmissis, & aliis rationabilibus
 causis animum nostrum moventibus fel-
 record. Calisti III. Clementis VII. Pau-
 li III. Julij similiter III. & diversorum
 aliorum Romanorum Pontificum præde-
 cessorum nostrorum vestigiis inheren-
 tes, motu proprio, non ad alicujus no-
 bis super hoc oblatae petitionis instan-
 tiam, sed de mera nostra voluntate & de-
 libe-

beratione omnes, & singulas indulgentias, etiam perpetuas & peccatorum remissiones fabricæ, & ecclesiæ huiusmodi, necnon Sancti Joannis Hierosolymitani, etiam pro constructione, & ædificatione illius novæ civitati prædictis, in quibusvis alijs hospitalibus, monasteriis, ecclesiis, domibus, militiis, Ordinibus, etiam mendicantium congregationibus, confraternitatibus, & pijs locis illorumque Ordinibus, capitulis, conventibus, magistris, Superioribus, & tam secularibus, quam quorumvis, etiam mendicantium Ordinum regularibus personis, tam singulariter, quam universaliter, per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos sub quibuscunque tenoribus, & formis, & cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam
 12 motu proprio, & ex certa scientia, ac ex quibusvis, etiam urgentibus causis, etiam causa redemptionis captivorum, & alias quomodolibet concessas, pro quibus consequendis manus sunt porrigendæ adiutrices, & quæ quæstuandi facultatem quomodolibet continent, illarum omnium tenores, formas, derogationes, & decreta præsentibus pro expressis habentes auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuò revocamus, Et insuper perpetuò hac nostra valitura constitutione decernimus, quòd ex nunc de cetero sub indignationis nostræ pœna,
 130 prætextu indulgentiarum, & facultatum per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos & Sedem Apostolicam, etiam motu simili, ac Sedis Apostolicæ legatos, & alios quomo-

dolibet concessarum, & quas à nobis, & Sede prædicta in posterum verbo, literis, aut quavis alia scriptura, etiam manu nostra signata, etiam cum clausula, quòd sola signatura sufficiat, etiam in favorem, aut Cruciatæ Sanctæ, vel cuiuscunque alterius piæ causæ etiam privilegiatæ, concedi quomodolibet contigerit; & nullus, quavis etiam Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, aut majori dignitate, etiam Cardinalatus honore, seu etiam Regali, vel temporali excellentia præfulgeat, audeat, vel præsumat quæstus facere aut nuncios quæstores, commissarios, thesaurarios, receptores pro illis recipiendis in dictis hospitalibus, ecclesiis, domibus, monasteriis, militiis & alijs supranominatis, vel pro eis, aut illorum nominibus alibi constituere & deputare, nisi ex speciali licentia, & ex certa scientia nostra, & Romani Pontificis pro tempore existentis, de qua per litteras nostras, & ejusdem Romani Pontificis pro tempore existentis locorum Ordinariis, vel eorum in spiritualibus Vicariis, seu officialibus derogationem præsentis nostræ constitutionis illius tenore de verbo ad verbum inserto expresse continentis: Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane quidquid fecus super his à quocunque, quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, constare debeat.

Mandantes & in virtute sanctæ obedientiæ omnibus, & singulis venerabilibus fratribus nostris, Patriarchis, Prælatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, quatenus in civitatibus, & diocesis suis præsentibus nostras litteras publicare, & observa-

H h h h 2 re de-

Te debeant, rogantesque omnes, & singulos Principes seculares, & alios dominos, & magistratus temporales, eisque per vitæ misericordiam Domini nostri Jesu Christi in remissionem peccatorum tuorum injungentes, quatenus in præmissis eisdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis assistant, & suum auxilium, & favorem præstent cum auxilio brachij secularis.

131 Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Apostolicis, nec non provincialibus, & Synodalibus conciliis editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, nec non fabricæ ecclesiæ, hospitalium monasteriorum, militiarum, confraternitatum, ordinum, capitulorum, conventuum aliorumque locorum prædictorum, & quorumvis illorum membrorum ecclesiarum, etiam cathedralium, & metropolitanarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia, roboratis statutis, consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis illis, & præsertim S. Joannis, & S. Lazari, & Sancti Spiritus in Saxia hospitalibus, necnon S. Antonij, de Sancto Antonio, & Sanctorum Nicolai, & Bernardi Montis Jonij monasteriis, ipsorumque monasteriorum hospitalibus, singulorumque eorum conventibus superioribus, & personis præfatis per quoscunque Romanos Pontifices, Prædecessores, ac nos, & Sedem Apostolicam sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam motu

simili, & ex certa scientia, ac quavis etiam Imperiali, vel regali consideratione, vel instantia, & alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus etiam, si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialibus specifica, individua, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret tenoris hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, observata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse volumus, contrariis quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Volumus autem quod præsentis litteræ in Cancellaria nostra Apostolica, & acie Carpi Floræ de more publicentur, & inter constitutiones perpetuò valituras describantur.

132 ¶ Et quia difficile foret, easdem præsentis ad singula quæque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii subscriptis, ac sigillo alicujus Prælati munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur, si originaliter forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam

nostræ revocationis, cessationis, irritationis, annullationis, vacationis, decreti, mandati, inhibitionis, derogationis, voluntatis & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum, Datum Romæ apud sanctum Petrum, anno Incarnationis dominicæ, millesimo, quingentesimo, sexagesimo sexto. Sexto Idus Februarij Pontificatus nostri Anno secundo.

133 Unde si illa etiam indulgentiæ, quæ visitantibus aliquam ecclesiam certis diebus, & aliquid hujusmodi loco pio pro eorum arbitrio, & devotione erogantibus concessæ fuerant, ut quæ quæstionandi facultatem quomodolibet contineant, sub dicta constitutione Pij V. revocatoria indulgentiarum manus adjuvantes porrigentibus concessarum comprehenduntur, ut consulu-
Navar. de pœnit. & remiss. conf. 2. nu. 7. alias
conf. 17. nu. 6. par. 2.

134 Quare si id summam pastorum curam postulat, & vigilantiam, ut scilicet videant diligenter, ne hujusmodi aliæve indulgentiæ antiquæ revocatæ denuo per compendia, aut summaria, ipsis inconsultis, imprimantur, aut alio quovis modo in publicum prodeant. Solent enim nonnulli hujusmodi summaria, aut compendia, aliæve indulgentias plenarias revocatas, aut alioqui limitatas Ordinariis inconsultis, vel sub involuero deceptis, mandare typis, aut exemplaria conscribere, & publicare, quæ licet quandam pietatis speciem præferre videantur; nulli tamen dubium est; sub hoc titulo turpem latere quæstus effe-

ctum. Ideo à locorum Ordinariis hoc potissimum est, & omnino impressoribus inhibendum. Alioqui, quod à Summis Pontificibus in animarum salutem paternæ charitatis officio indulgentur, illis ob paucorum aviditatem abusu in eorum excidium verteretur. Ad quod, & ipsos summos Pontifices maxime invigilasse conspicimus, ut tot constitutiones super hujusmodi indulgentiarum revocatione non semel editæ, & conciliorum super pio indulgentiarum usu promulgata decreta testantur. Quapropter, ubi usu venerit, hujusmodi, vel alia indulgentiarum genera in diocesi publicari, non prius eas imprimendi, aut publicandi Episcopus alicui facultatem facere debet, quam ipsa viderit originalia, ex quorum lectione perspiciat, an per aliquas clausulas in eis contentas, ipsæ indulgentiæ sub aliqua revocationis comprehendantur.

135 si Quia non creditur referenti, nisi constet de relato, aut si quis in aliquo. C. de eden. & Archid. in cap. quiescamus 42. dist. Debent enim dicta exemplaria, quæ originalia vocant, in omnibus suis partibus, & clausulis à principio usque ad finem perle-
136 gi: nec judicium est ferendum, nisi tota lege perspecta, nam velox consilium sequi solet poenitentia. Abb. in c. ad apostolicam 2. not. de reg. & Dec. in c. cum venerabili, num. 45. de excep.

137 Imò, si ut plurimum privilegia confirmantur, & clauduntur circa finem cura expressæ restrictiva subsequenter, vel æquipollentibus verbis, quatenus sunt in usu, nec fuerint revocata, ac sacris canonibus, & sacro concilio Trident. contraria.

- 138 Sed, † dictæ Clement. VIII. constitutionis ordinem prosequamur, ministri, & officiales dictarum congregationum, & confraternitatum elemosynas, & alia oblata Christianæ charitatis subsidia juxta modum, & formam per Ordinarium loci præscribendam, remotis tamen mensis, pelvibus, & capsis, quæ in ecclesiis, & oratoriis dictarum confraternitatum, & congregationum publicè ad hoc exponi consueverunt, juxta modum à Vicario Urbis, & ab Ordinariis locorum respective præscribendum, quem observare tenentur, excipiendi habent facultatem, *ut in eodem §. in super ver. quibus etiam ministris, & §. atque hoc.*
- 139 Quòd vero † elemosynarum collectio facienda sit consulto Episcopo, & ab eo licentia impetranda, statuit sac. concil. Tridentin, *ut in cap. 9. de reform. sess. 21.* Neque elemosynas, & oblationes ecclesiis altaribus, & crucibus factas, laicis licet usurpare, sed debentur sacerdotibus, qui pro omnibus orare debent, *cap. quia sacerdotes, & cap. Sanctorum cum seq. 10. quest. 1.*
- 140 Privilegiorum vigore, † qui aggregandi facultate sunt muniti, possunt quidem societates erigere, & aggregare, sed cum tota diocesis sit territorium Episcopi, ex alibi allegatis, in alieno territorio citra Episcopi consensum, nec quidquam statuerent, aut decernere, neque altaria erigere possunt, nec aliquam aliam jurisdictionem exercere, *arg. text. in cap. pervenit, & cap. interdicimus, 16. quest. 1. & quidquid, præter erectionem, aut aggregationem statuunt, vel decernunt, excedit eorum auctoritatem, & jurisdictionem, nisi Episcopi consensus accedat, ac pro*
- pterea nullius reboris est, vel momenti. *Bart in l. non dubium, numer. 20. & 21. C. de leg. b. l. fin ff. de jurisdic. om. jud. & Navar. in cons. 25. numer. 2. de sentent. excomm. lib. 5. par. 2. alias cons. 1. num. 2. de for. comp. par. 1.*
- 141 Nam † dicta privilegia sunt contra jus commune, & ad non expressa extendi minime possunt, sed strictè sunt interpretanda, *l. si quando, & ibi Bart. num. 1. C. de inoff. testam. & Cephal. in cons. 96. num. 4. par. 1.*
- 142 Quemadmodum regulares † in erectione, seu aggregatione confraternitatum non possunt ex se statuere modum, ac formam elemosynas colligendi, easque custodiendi, & distribuendi, sed id præstare debent ex ordinarii loci præscripto, ad quem, ut supra dictum fuit, hæc facultas spectat, eodem modo dicti regulares nil possunt circa processiones faciendas, quia id minus Episcopo loci incumbit, ut puta publicas supplicationes per civitates, oppida, & loca indicere, decernere, & ordinare, ad quas omnes, † etiam exempti, tam clerici seculares, quàm regulares, quicumque etiam monachi tenentur accedere, illisque interesse, qui si recusaverint, per censuras, & pœnas arbitrarias à dictis locorum Ordinariis compelli possunt.
- 143 Iis tantùm † exceptis, qui in strictiori clausura perpetuò vivunt,
- 144 † Ad ipsum etiam loci Ordinarium, spectat cum capituli consensu decernere, atque edicere, quo, & qua processiones dirigantur, quæ ad ecclesias nominatim produci debeant, eadem sacra congregatio concil. Tridentin. *in decis. incip. ad Episcopum in ver. in processionibus publicis dict. cap. 13. sess. 25. de reg.* Laicis enim est etiam interdium

dictum de jure civili facere processiones sine consensu Episcoporum ut in *auth. de sanctis Episc.* §. omnibus autem laicis, c. 9. l. 9.

146 Eisdem ¶ locorum Ordinariis etiam spectat eleemosynas, per loca quæritandi licentias, & facultates concedere, quia tota diocesis de jure, & regulariter est Episcoporum, c. omnes *Basilica*, 16. *quasi. 7. c. cum Episcopus*, & ibi Jo. Andr. *de off. ord. in 6. Abb. in cap. grave, num. 2.* & ibi Felyn. *n. 1. eodem tit.*

147 Illud ¶ verum privilegium concessum ordinibus mendicantium, ut, de suorum superiorum licentia, Episcopo inconsulto possint in ejus diocesi eleemosynas quærere, speciale est. Unde non sequitur, illos posse confraternitatibus, quas sibi aggregare contingit, idem privilegium communicare.

148 Quia privilegium ¶ mendicantibus concessum, illorum personas transgredi non debet, nec per eosdem aliis potest communicari, c. *constitutionem*, & ibi *gloss. in ver. prorogamus, de reg. in 6. capit. 1. in fin. juncta gloss. fin. de pœnit. & remiss. eodem lib. & Navar. in cons. 13 secundum ultimam impressionem Romanam. num. 2. de temp. ord. lib. 1. par. 1.*

149 Ordinarii itidem ¶ licet rerum ab ipsis confratribus administratarum singulis annis rationes videre, easque ab ipsis exigere, & ab administratoribus recipere, hæc enim sunt per concil. Trident. Episcopo concessa, ut in eodem *cap. 9. de reform. sess. 22 & in ead. cons. 17. §. atque hoc ipsum*, qui etiam de jure communi antiquo prædicta omnia faciendi, & super his statuendi jus habet, ut *cap. conquærente, ubi Abb. numer. 2. de off. ord. gloss. mag. in cap.*

dilectus, in verb. de begez & ibi etiam Abb. num. 4. eodem tit. & Iannoc. in cap. 1. num. 3. de stat. Monach. Procedit etiam dicta facultas visitandi ex dispositione *d. c. cap. 9. in capellis confraternitatum*, in ecclesiis regularium erectarum, quia Episcopi visitare, & administratores ad reddenda computa cogere possunt, ut *super eodem c. 9. à fact. congregat. fuit decisum, in decis. qua incipit, Episcopus visitat in ver. an confraternitates*, & ita per prædicta de anno 1609. dum visitarem diocesim Thelesinam juxta munus pastorale mihi injunctum, visitavi confraternitates sanctissimi Rotarii, sancti Antonij, Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis, & sancti Benedicti in ecclesia monasterii Ordinis sancti Francisci conventualium erectas, & ab administratoribus eorundem confraternitatum administrationum computa recepi.

50 Eleemosynæ autem collectæ ¶ in reparationem & ornatum ecclesiarum, tam Ordinum, religionum, institutorum, erigentium, instituentium & communicantium, & Archiconfraternitatum, & congregationum erigendarum, instituendarum, & aggregandarum, & quibus communicationes fiunt, aut in alios eorum pios usus, arbitrio Vicarii Urbis in Urbe, nec non extra Urbem Ordinarium locorum respectivè fideliter exponi, & erogari debent, ut omnes intelligant celestes Ecclesiæ thesauros, non quæstus, aut alicuius lucri causa, sed pietatis, & charitatis excitandæ gratia ex Apostolicæ Sedis benignitate Christi fidelibus aperiri ut in eadem *constitutione*, §. *atque hoc ipsum*

Qua

- 151 Quia propter hanc maximam desideratur Ordinariorum vigilantia: huic rei potissimum est ab ipsis invigilandum, tum ne in publicatione indulgentiarum quarumcunque capsæ, pelvæ, & mensæ in ecclesiis apponantur, tum, si quid elemosynæ ex forma ab Ordinario præscripta pie recipiantur, id non in abulum, & quæstum, sed in vera probatæ pietatis officia convertatur juxta dispositionem, & mentem sacri concilii Tridentini *dist. cap. 9. de reform. sess. 21. cap. unic. de indulgent.* Pius V. in constituit, *de qua supra*, & Card. Bellarm. *cod. tit. cap. 9. §. primum miratur, & cap. 10. §. sextum caput, libro secundo, tom. 3.*
- 152 Sunt enim elemosynæ quæ ad aliquod pium opus, ut ecclesiarum ædificationem, & restorationem, valorum, & paramentorum ad earundem ecclesiarum, & in altaris ministerii usum, ac pauperum subventionem, captivorum redemptionem & similibus applicandæ, ut per eundem Card. Bellarm. *d. cap. 10. in fin.*
- 153 Elemosynis quæ etiam peccata redimuntur, Dan. *cap. 4.* miseris subvenitur: nam elemosyna est beneficentia miseris propter Deum exhibenda, D. Thom. *2. 2. q. 32. & in 4. sent. dist. 15. q. 2.* Ideo Christus ad hanc præstandam nos hortatur: facite, inquit, elemosynam, & hæc omnia mundæ sunt vobis, *Luc. 11. & vendite, quæ possidetis, & facite elemosynam, Luc. 22.* Illa est hostia Deo accepta, placens, & suavis *ad Philipp. 4.* Divus Paul. Elemosynam appellat Dei gratiam *2. Corin. 8.* Per eam Dei misericordia querenda, *Tob. 12.* Unde qui facit misericordiam, Deo offert sacrificium, *Eccles. 35.* odor enim elemosynæ Raphaelem Archangelum me-

ruit habere internuntium, & per eum ad supremam Dei Majestatem ascendit elemosyna, à morte liberat, peccata purgat, Tobias via sua ducitur. Sara tot viris contristata, per Angelum matrimonio copulatur *arg. de temp. serm. 226.* elemosyna mortui adjuvantur, D. August. *in serm. 32. de verb. Apost. & idem Card. Bellarm. de purgat. lib. 2. cap. 16. §. quod hæc tom. 2.* Elemosyna Bonifacium, & Aglaem Ethnicos ad fidem convertit, à turpitudine peccati utrumque liberat, sanctos efficit, grataque Deo pignora cœlesti societati conjungit, duplicem triumphum Laurentio perperit, duplicique laurea coronavit, sed qui, quanta largiantur, aspiciunt, sed quanta rapiunt, minime perpendunt: mercedes suas in seculum periturum mittere dicuntur, Raban. *in 34. Eccles. ut etiam notatur, in cap. 1. Haggai Proph.* ubi etiam colligitur, quam gratæ Deo sint oblationes in templi ædificationem præstandæ, *Exod. 36. habetur*, populum tot ad opus tabernaculi Domini: dona obtulisse, ut coactus fuerit Moyses publico edicto jubere, ut ab illis ferendis cessaretur, cum plura, quam ad ædificium necesse essent, vota existerent. Quodque profuit defunctis preces, viventium elemosynæ juvent, ac præ cæteris Missarum celebratio, ut citius à Purgatorij penis liberentur, manifestum habemus exemplum in Iuda Machabæo, qui, magna argenti vi collecta, pro defunctis propitiationem fecit, ac iusta persolvit, *Machab. 9. 2.* & testatur August. *apud Bed. lib. 4. Histor. 6. 13.* quem refert, & sequitur Card. Ballarm. *cod. 6. 16. §. his adde.*

- 154 Viventium preces quæ profunt aliquando, etiam si orantes sint in peccato; peccator

cator, nempe secundum desiderium peccati, licet à Deo minimè exaudiatur, ex misericordia tamen, si peccatoris oratio procedit ex desiderio bonæ naturæ. Deus exaudit, non quasi ex iustitia, quia talis non meretur, sed ex pura misericordia, *cap. perisulium, § quia verum de elect. in 6.* & post Sanct. August. gloss. mag. *in clem. unic. in verbo orationes sub vers. de quinto, de reliquiis, & vener. sanct.*

605 Eadem ¶ Clem. VIII. constitutione cavetur, ut confessarij, qui vigore privilegiorum ipsis ordinibus, congregationibus, confraternitatibus, & religionibus concessorum pro tempore eligi possunt, & poterunt seculares, scilicet, in alma Urbe ab eodem Vicario Urbis, extra Urbem verò à locorum Ordinariis, regulares autem non solum à prædicto Vicario, & locorum ordinariis respectivè, sed etiam à suis superioribus sint approbati, *ut in eadem constitutione, §. præterea volumus.* Quoad Regulares, requiritur suorum superiorum approbatio, quia sunt sub eorum jurisdictione, & tanquam à suis Ordinariis sunt approbandi, cum alieno obsequio sine suorum superiorum licentia, minimè se subijcere possint, *Clem. quia verò, de stat. Monach. & concil. Trident. in cap. 4. de reform. sess. 5.* & illa approbatio dictorum privilegiorum vigore, audiendi confessiones secularium, etiam sacerdotum, nisi per examen ab Ordinariis locorum fuerint approbati, minimè eis suffragatur, *conc. Trident. c. 15. de reform. sess. 23. & clem. dudum, §. ac deinde, de sepult.*

356 Regulares verò ¶ confratres pœnitentes à criminibus, casibus, & censuris juxta prædictorum privilegiorum, (quatenus tamen sint in usu, & sacri concil. Trident.

decretis ac Romanorum Pontificum constitutionibus non adversentur, nec revocata, aut sub aliquibus revocationibus comprehensa sit) formam, & tenorem duarum absolvi possunt, *ut in eadem constit. dict. §. præterea volumus, vers. ut qui confratres, & intra hos terminos sese debent regulares continere, nec aliorum privilegiorum sibi ipsis olim concessorum, plus juris sibi vindicare possint.*

Tria enim ¶ concurrere debent in privilegiis regularibus olim concessis, ut à criminibus, & censuris, eorundem privilegiorum vigore absolvi possint.

Primum, ut sint in usu, quia lex non recepta moribus desinit obligare, *cap. in istis, §. leges 4. dist. gloss. 2. in capit. 1. de treug. & pace, & Navar. in cons. 8. alias cons. 44. numer. 4. de sent. excomm. lib. 5. par. 2.* & privilegium, per quod conceditur aliqua facultas aliquid faciendi, perditur, antequàm acceptetur, per non usum, per lapsum decennij, *l. 1. ff. de nund. gloss. penult. in l. falsò, C. de divers. rescript. Jal in l. beneficium, numer. 53. C. de constit. princ. & Navar. eodem numer. 4.*

606 Secundum, ¶ quod sacri concil. Trident. decretis, ac Romanorum Pontificum constitutionibus non adversentur, facultate enim absolvendi ab illis casibus, quos Ordinarij locorum sibi reservarunt, uti non possunt, quia ejusdem sacri concil. Trident. decretis adversatur, *ut cap. 7. de cas. reserv. sess. 14. Canon. 11. de Sanctu. pœnit. sacram. eadem sess. 14.* Et, quòd, nec fratres Mendicantes, nec alij regulares vigore privilegiorum, quæ Mare Magnum appellant, nec vigore privilegiorum rosarij, neque Jesuitæ à casibus Episcopo reservatis absolvi possint, fuit pluries su-

per eadem, *capit. 7. & Canon. 11.* à sacra congreg. concil, decisum, *ut in decis. incip. regulares per privilegium, & alia decis. incip. mendicante vigore, & alia incipien. Confessores vi privilegiorum fuerint, & nunc per dictam constit. est omnis difficultas sublata, ut in §. decernimus insuper.*

161 Tertium requisitum est, † quòd privilegia non fuerint revocata, nec sub aliqua revocatione comprehendantur. Plura enim privilegia regularibus super absolutione in foro pœnitentiæ concessa fuerunt pluries revocata, quia præter alias revocationes, quæ infra apparebunt, nonnullæ facultates absolvendi duellantes, consiliumque, auxilium, favorem illis præstantes, est revocata, & soli Papæ reservata, *ut in Bull. Rom. IV. cap. 25. Greg. XIII. cap. 82. & Clem. VIII. ut in const. de anno 1592. 16. Kalen. Septemb. edita, & concil. Trident. c. 19. de reform. sess. 25.*

162 Facultas etiam † absolvendi moniales exeuntes à clausura, & personas ingredienti- entes eandem clausuram sine licentia, & absque urgenti necessitate, & causa, fuit etiam revocata per conc. Trid. *ut in c. 5. de Regul. & monial. sess. 25. Pius V. in Bull. Rom. c. 100. & Papæ reservata Greg. XIII. in cod. Bull. Rom. c. 36. & nuper per eandem Const. ut infra.*

163 Sed quæri potest, † an per reservationem, vel confirmationem privilegiorum, quæ pluries, & à pluribus Pontificibus religionibus, aut aliis supplicationibus cum clausulis amplissimis fieri, & concedi solent, contendantur omnia in illis primò existentia innovata, non obstante in contrarium alias concessis, & videtur ita esse. Nam innovando, seu confirmando privi-

legia antiqua, videntur ea à die datæ litterarum innovationis, seu confirmationis, pristinum robur, & vigorem assumere, & tunc tanquam posteriora, prioribus in contrarium facientibus derogare præsumuntur, *ut per gloss. fin. in c. 1. ubi Dodo. de respon. rescript. & Jak. in l. pacta novissima num. 3. C. de pact.*

164 Totus † tamen litterarum renovatio- nis, seu confirmationis est tenor inspiciendus, regulariter enim confirmationes privilegiorum conceduntur sub expressa limitatione, dummodo sac. conc. Trid. decretis non repugnent, sint in usu, & sub aliqua revocatione non comprehendantur, *ut alibi diximus. Quo casu, quæ minime sunt in usu, decretis, concil. Trid. repugnant, & quæ fuerunt revocata vigore clausularum generalium, non innovantur, nec confirmantur.*

165 † Sed tantummodò cœteræ usu receptæ, aliæ non revocata, & quæ sac. conc. Trident. decretis non repugnent, confirmantur. Quia limitata derogatio, limitatum producit effectum *l. in agn. ff. de acquir. rer. dom. l. age, C. de transact. Cephal. conf. 117. nu. 4. par. 1.*

166 Insuper † eadem constitutione expressè prohibetur, ne iidem confessarii prædictos confratres, cujuscunque status, gradus, conditionis, & præminentia sint, etiam si speciali nota digni fuerint, à calibus contentis in litteris, quæ in die Cœnæ Dom. legi consueverunt, nec non violationis, immunitatis, & libertatis ecclesiasticæ, & clausuræ monasteriorum monialium, si videlicet, sine necessaria, & urgenti causa, ac sine superiorum licentia, vel etiam si causa, & licentia abutentes prædicta monasteria ingressi fuerint, nec non † vio-

lentas

- entis manus in clericum singularis certaminis, sive duelli, ac aliis etiam casibus Sedi Apostolicæ Vicario Urbis, & locorum Ordinariis respectivè reservatis, & pro tempore reservandis, & etiam à quavis excommunicatione ab homine latè absolvere, & super irregularitatibus, tam ex aliquo defectu provenientes, quam occasione delicti contractis cum aliquo dispensare prætextu dictorum privilegiorum ullo modo possint, ut in eadem constit. §. *decernimus in super.* Quæ constitutio, & cum in dictis casibus sit prohibitiva, fortior est permissiva. Abb. in c. *non concupiscentiam*, n. 1. ibi Dec. n. 5. de const. Bar. in l. *tutor*, ff. de susp. tut. & Navar. in cons. 40. n. 9. de penit. & remiss. lib. 5. vol. 2.
- 169 Innoc. & Papa III. in concilio generali statuit, ut catholici, qui crucis assumpto caractere, ad hæreticorum exterminium se accinxerint illa gauderent indulgentia illoque sancto privilegio essent muniti, quod accedentibus in Terræ sanctæ subsidium conceditur, ut cap. *excommunicamus*, il *pri-* mo, §. *catholicis*, & ibi gloss. in ver. *accinxerint*, de heret. quæ Indulgentia est plenaria. Abb. in cap. *ad liberandum*, num. 3. de iudai, & Sarrac. & dict. cap. *excommunicamus*, num. 4. de heret.
- 170 Ad hoc bellum & strenuè sese accinxit Federicus II. Imperator ejusdem Innoc. Pontificis auctoritate fretus, qui, laturus opem Christianis in subsidium Terræ sanctæ contra Sarracenos in Asia dimicantibus crucis vexillum sustulit Platina in vita ejusdem Innocentij, §. *Otho vero* Illum quam plurimi Principes nobiles, & ignobiles, crucis assumpto signo, ad hæreticorum, & infidelium exterminationem fuerunt secuti.
- 171 Oborta etiam eo dem tempore & maxima hæresi apud Tolosam; de qua per Sigonium de Regno Ital. lib. 14. annal. 1180. Beatus Dominicus ejusdem Pontificis auctoritate illam, in qua non tantum verborum discrepationibus, verum etiam armis opus fuit, mira celeritate compescuit, ut per eundem Platina in vita ejusdem Innoc. §. *ob orta*. Ideo, cum ad expellendos hæreticos armis opus fuerit, ut fideles ad illorum perditionem magis inflammarentur eos, qui crucis assumpto caractere, ad eorundem excidium se se accingerent, vel se accingere parati essent, pari privilegio, ac si ad Terræ sanctæ subsidium accessissent, munire voluit, gloss. in dict. §. *Catholici in ver. receptores*.
- 172 Quia, & ipsi fere pari periculo mortis se exponerent perinde, ac illi, qui in subsidium Terræ sanctæ sese contulerint, ob id eam similiter eadem ratio idem erant statuendum, l. *illud*, ff. ad l. *Aquil.* & Crau. cons. 183. num. 3.
- 173 Hic & ex dicto capitulo: excommunicamus il primo, ea oriri potest quæstio, quoniam modo dicantur se accingere ad hæreticorum exterminationem, ita quod dicto privilegio, & indulgentia gaudere possint, Nam arbitrantur nonnulli omnes, qui in sodalitates sub titulo Sanctæ Crucis se recipiunt, eodem privilegio, & indulgentiæ gaudere posse, tamen dispositio conc. generalis, de quo in eodem cap. *excommunicamus*, ubi excommunicantur, & anathematizantur omnes hæretici, quibuscunque nominibus censeantur, ab omnibus dominis, & locis expelli mandantur, & ibi Abb. in princip. non habet tam latam interpretationem. Nam, qui in dictis sodalitatibus confratrum inscribuntur

- ut plurimum sunt personæ inhabiles ad arma, & ad præstandam, quæ ad dictarum indulgentiarum consecutionem requiruntur.
174. Ideo, ¶ quemadmodum non adimpleta integre conditione, sub qua indulgentia conceditur, quis illam consequi non potest, ut per Navar. in *comment. de Indulg. not. 19. numer. 2. 3. & 4. tom. 2. & Graff. in decis. cap. 15. num. 22. par. 1. lib. 4.* ita inhabiles ad sustinendum laborem, quem concilium generale requirit, sunt incapaces ad dictam indulgentiam consequendam.
175. Quia ¶ indulgentiarum concessio non est extendenda. Navar. in *d. comment. de Indulg. not. 9. nu. 9. & Card. Bellarm. eod. tit. c. 7. propos. 5. lib. 8. tom. 3.*
176. Quod verò, inquit Abbas, ¶ esse consuetudine inductum per inquisitores hæreticæ pravitatis, quod assumptis hanc crucem, etiam tempore pacis, dicto privilegio gaudere possint, ut in *eodem capitulo excommunicamus, num. 4.* illius opinio est civiliter intelligenda, ut scilicet, procedat favore personarum, quæ utroque tempore pacis, & belli ad ea, quæ dicta constitutio requirit, quandocunque, & ubi opus fuerit, contra eosdem hæreticos, videlicet, ad se armis accingendum, & dimicandum sint habiles, & parati, quia ad privilegium consequendum requiritur illaabilitas; quam privilegium unoquoque 177. privilegiando postulat, & habitas certarum personarum ex certa limitata causa non extenditur ad alias personas, in quibus non concurrunt illa super quibus fundatur habitatio, arg. text. in *c. generaliter, ver. constantum 16. q. 1. c. sanè, de privileg. & Alex. in cons. 75. visis, ac pederatis, n. 36. l. 4. 181.*
178. Infertur propterea, ¶ dictas sodalitates sub invocatione sanctæ crucis erectas non majore (quo ad casuum reservatorum absolutionem) quo alia disciplinatorum confraternitates privilegio esse munitas, quidquid aliter modernis temporibus fuerit scriptum; quia illæ facultates absolventi à casibus reservatis fuerunt sublatae per concil. Trident. quo prohibetur absolutio à casibus Papæ reservatis, ut *cap. 7. de cas. reserv. sess. 14.* & prædicti casus de quibus supra vers. in super eadem constituit. sunt semper in Bull. Cœn. Domini reservati, ut in *constitutio. Gregorij 8. cap. XIII. de qua in Bulla Romana, cap. 92. §. declarantes cum sequentibus, & alijs aliorum Pontificum, & novissime summi Pontificis Pauli Papæ Quinti, & pluries super eodem cap. 7. de cas. reserv. fuit à sacra congregat. concil. declaratum, ¶ pluresque alia declarationes extant, quibus caveretur, ne Regulares, vel alij, vigore quorumcunque privilegiorum à casibus non solum Sedi Apostolicæ, sed nec locorum Ordinariis reservatis, absolvere possint. Præter quas, duæ emanarunt Clem. Papæ VIII. qui suo decreto per totam Italiam publicato, sub die 13. Novembris 1600 & alio declaratorio sub die 26. Novembris 1602. pœnis in contrafacientes inflictis, ut *eisdem decretis de quibus scripsi, in tom. 2. capit. 38. num. 169. 170. 171.**
180. Idem statuit, & declaravit, ¶ clausula sublata, &c. quæ removet facultatem aliter judicandi, vel interpretandi, & decreto irritanti de super edicto, quod omnia in contrarium gesta annullat ipso jure, ut *cap. si eo tempore, de elect. in 6. cum aliu. alibi allegatis.*
- ¶ Illud etiam advertendum, ¶ quod illæ facult-

Facultates sibi eligendi confessarium, qui à quibuscunque casibus quantumvis enormibus, etiam Sedi Apostolicæ reservatis, eos possint absolvere qui cordulam, corrigiam, seu habitum cujuscunque religionis susceperunt, aut suscipient in futurum, vel in quibuscunque confraternitatibus, seu sodalitatibus, quo vis modo privilegiatis, se receperunt, seu se describi fecerunt: comprehenduntur, etiam sub eadem revocatione, sub qua sunt reformatæ, adeo, ut eorundem privilegiorum vigore confessarii à casibus quibuscunque Sedi Apostolicæ Vicario Urbis, & locorum Ordinariis reservatis absolvendi facultatem habent, *ut in eod. §. decernimus insuper, ibi aliis etiam casibus Sedi Apostolicæ reservatis. Per quam constitutionem derogatur etiam iudicatis, privilegiis, & facultatibus quibuscunque concessis, de quibus scripsi in d. cap. 38, n. 175. ver. declarando eod. tom. 1.*

2. Demum † confraternitates, ubi vis locorum quavis auctoritate erectæ, & institutæ, & quibus communicationes factæ sunt, ac cujuscunque ex dictis Ordinibus, Religionibus, Institutis, Archieonfraternitatibus, & congregationibus ubilibet existentibus hactenus aggregatæ aggregationum litteras, juxta formam novissime approbatam intra terminum in constitutione expressum, impetrare tenentur, alioquin dicto termino elapso nullius sunt roboris, & momenti ac eo ipso revocatæ & abolitæ censentur, ut ibidem *eadem constit. §. demum statuimus.*

3. † Et illa dictio eo ipso, est lata sententia, quæ inducit abolitionem absque sententia, aut ulteriori declaratione,

c. felicitis, §. si qua verò, de pæn. in 6. & l. fn. §. lib. verè, postquam, C. de iur. de liber.

184 Si autem † ministri aliqui superiores, vel officiales, quocunque nomine nuncupati, Ordinum, religionum, Institutorum, seu archieonfraternitatum, congregationum & confraternitatum hujusmodi quavis auctoritate, vel privilegio, & officio fungentes, præfulgeant, contra præmissa in aliquo venire, vel facere præsumpserint, erectiones institutiones & communicationes, privilegiorum, indulgentiarum, facultatum, spiritualiumque gratiarum & indulgentiarum, aliorumque concessiones, & aggregationes per ipsos faciendæ, seu renovandæ, nullius redduntur roboris, vel momenti, & quilibet eorundem ministrorum superiorum, officialium, privationis officiorum, quæ obtinent, & inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, poenam, quæ ab alio, quàm Romano Pontifice, pro tempore existente, remitti non potest, eo ipso incurrunt, *ut in eadem constitut. §. quod si ministri.*

185 † Et remissio poenæ Papæ reservata ab inferiori relaxari minimè potest. *Navar. de censu. Eccles. c. 27. n. 72. ver. ceterum prædictis, & Sayr. in Thes. cas. cons. lib. 3. c. 25, num. 3. & 4.*

186 Postremò † dicta constitutio est perpetua, ac ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, perpetuò, & inviolabiliter observanda, & ita, non aliter per quoscunque iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos: sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & diffiniri debet, *ut in eadem constitut. §. decernentes, quæ verba*

remouent iudicibus omnem disputationem, & facultatem dicta verba Papæ, aliter quam sonent interpretandi, vel declarandi. *Parif. conf. 38. n. 4. conf. 41. n. 22. lib. 4. & Cassad. super reg. decis. 12. n. 5.* Pariterque irritum, & inane decernitur quidquid secus super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

187 † Quod decretum omnia in contrarium gesta, ipso jure annullat, ut *cap. si eo tempore, de elect. in 6. c. quodam, ubi etiam gloss. de preben. eod. lib.* Cassad. de decret. in referu. decis. 3. n. 1. & Gomel. de trin: poss. quest. 49. n. 3.

188 Quæ omnia prædicta † suum sortiri debent effectum, non obstantibus quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & quorumcunque Ordinum, religionum, & Institutorum, seu archiconfraternitatum, congregationum, & confraternitatum secularium, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis, etiam maximo, & Bulla aurea nuncupatis, regularibus, Ordinibus, religionibus, Institutis, seu archiconfraternitatibus, congregationibus, & confraternitatibus secularium, eorumque Superioribus, & aliis quibuscunque personis, & quocunque status, gradus, ordinis, conditionis, & præminentia existentibus, sub quibuscunque verborum formis, & tenoribus, ac derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu proprio, & consistorialiter, & alias quomolibet in contrarium præ-

missorum etiam pluries concessis, & approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam ipsa illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales, idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret; illorum tenores, ac si ad verbum exprimerentur, & infererentur, pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habens, illis aliis in suo robore permanentibus ea vice duntaxat, specialiter, & expressè derogavit, ceterisque contrariis quibuscunque, ut in eisdem litteris, §. non obstant, & dicta verba.

189 Illorum tenores pro plene, & sufficienter expressis habentes in derogatione apposita operantur, ut totus tenor constitutionum, decretorum, privilegiorum, ac contrariorum omnium derogatorum habeantur pro expresso, ac si specificè in eisdem Clement. VIII. constitutione totus tenor fuisset insertus. Felyn. in c. nonnulli. n. 6. de rescript. Butr. communiter receptus, in conf. 2. colum. 2. ver. huius tamen non obstant. Cassad. decis. 10. num. 1. super reg. Cancell. & Gabr. commun. conclus. de claus. conclus. §. numer. 1. & 14. lib. 6.

190 Primum enim † derogatur constitutionibus, & decretis in contrarium facientibus. Quia per constitutionem Innocentii III. *malitia hujus temporis, & cap. in Bull. Rom. cap. 11. §. ultra quos, pag. 13.* & Clement. VII. *il. litteris; cum, sicut in forma Brevis expeditis, in eodem Bull. cap. 33. §. & cum clericis, pag. 337.* de quibus supra, fuerat concessa facultas, cum

enim clericis dispensandi ab irregularitate ideo per dictam constitutionem Clementis VIII. dictis constitutionibus, & aliis privilegiis, & facultatibus quibuscunque dispensandi ab irregularitatibus auctoritate Apostolica concessis, fuit modo derogatum.

191 Ultima enim ¶ derogant prioribus, c. 1. & ibi gloss. in ver. revocare, de constitut. in 6. l. sed. & si post errores, ff. de leg. lal. in dict. l. pacta novissima, num. 3. C. de pact. Por. conf. 37. num. 12. sed: & ante hanc constitutionem jam per concil. Tridentin. fuerat etiam dicta facultas sublata, & Episcopis in irregularitatibus, & ex delicto occulto provenientius concessa, ut cap. 6. de reform. siff. 24.

192 Secundo ¶ derogatur etiam constitut. specialiter constitutioni maris magni, & Bullæ aureæ nuncupatis, & quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, & litteris Apostolicis, sub quorum verborum conceptione comprehenduntur omnia statuta, privilegia, & indulta quorumcunque Ordinum, & religionum, archiconfraternitatum, congregationum, &

confraternitatum secularium, quæ in conservantibus dictam facultatem dispensandi ab irregularitate, & absolventi à casibus sedi Apostolicæ, & Ordinariis locorum reservatis sunt verbis expressis revocata, ¶ ut in claris non sit opus conjecturis, Ceph. conf. 28. nu. 55. par. 1. etiam quibusvis personis cujuscunque status, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, & præminentie existentibus, concessis, adeo, ut nec ratione ordinum, nec dignitatis aut præminentie eorū, quibus privilegia fuere concessa, quin sub eadē revocatione comprehendant. possint sustineri.

194 ¶ Quia illæ dictiones quibusvis, & cujuscunque, sunt generales, quæ omnes personas, omnesq; Ordines, & religiones, ac pia loca comprehendunt, gloss. in Clem. 2. vsr. quomodolibet, de sent. excommunic. Ruin. conf. 98. numer. 11. lib. 2. Ceph. conf. 121. num. 1. par. 1. Paris. conf. 52. n. 10. volum. 1. & Hippol. de Marfil. 173. conf. 80. num. 38.

195 Ut autem ¶ totus tenor eiusdem constitutionis ad litteram perspicui possit, eam infra curavi imprimendam tenoris infrascripti.

CLEMENS PAPA VIII.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

IN AECUMQUE à Sede Apostolica ad promovendam Christianissimorum salutem aliquando concessa sunt, etsi ea maturo consilio, magnaque prudentia, & cautione sancita, & decreta sunt; tamen, cum Romanus Pontifex de animarum salute sollicitus progressu temporis animadvertit sensim aliquos abusus in eisdem statutis, & decretis observandis provenire; debet pro sui Pastoralis officij munere illis opportuna ratione occurrere, & quantum cum Domino potest, adhibito salutari remedio, providere. Cum itaque à pluribus Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, & forsam
etiam

etiam à nobis, nonnullis Regularibus, Ordinibus, Religionibus, & Institutis, ac etiam Christianis secularibus Archiconfraternitatibus, & Congregationibus diversarum nationum, nominum, & institutorum, tam in Alma Vrbe nostra, quam in alijs civitatibus, & locis Christiani Orbis institutis, facultas erigendi, & instituendi in eorum, & alijs Ecclesijs, & Collegijs, necnon etiam sibi aggregandi Confraternitates, & Congregationes in eadem Vrbe, & in alijs existentes, eisque Privilegia, Indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta sibi concessa respectivè communicandi attributa fuerit, ac nulla certa forma, vel ratio praescripta sit, quae in huiusmodi erectionibus, institutionibus, aggregationibus, & communicationibus faciendū servari debeat; propterea, siue negligentia Superiorum, Ordinum, Religionum, & Institutorum, vel officialium Archiconfraternitatum, & Congregationum erigentium, instituentium, aggregantium, & communicantium, quae Confraternitatibus, & Congregationibus erigendis, instituendis, & aggregandis, & quibus communicationes privilegiorum, indulgentiarum, aliarumque gratiarum praedictarum fuerit, non servant formam in huiusmodi erectionibus, institutionibus, aggregationibus, & communicationibus servari debitam, neque praescribunt modum, quo privilegia Indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta praedicta consequi debeant; seu ipsarum Confraternitatum, & Congregationum incuria, quae non inquirant ea, quae praeservare oportet, ut illa consequantur, nonnullae praedictae consuetudines irrepserunt, multaque incommoda inde provenerunt, quibus Nos pro commisso Nobis Apostolica sollicitudinis officio, paternaque erga omnes Christianos charitate prospicere volentes, hac nostra Constitutione perpetuò valitura decernimus, atque statuimus, ut in posterum tam huius Almae Urbis nostrae, quam aliarum Civitatum, & locorum totius Christiani Orbis Regularium, Ordinum, Religionum, & Institutorum, quibus in eorum, & quibuscunque alijs Ecclesijs, & Collegijs Confraternitates secularium erigendi, & instituendi facultas concessa est, necnon etiam Archiconfraternitatum, & Congregationum cuiusvis Nationis, nominis, & Instituti illae sint, & in quibuscunque Ecclesijs, Domibus, & Oratorijs, tam secularium, quam, ut praesertur, quorumcunque, etiam mendicantium Ordinum, Religionum, & Institutorum Regularium, quavis tam Ordinaria, quam Apostolica auctoritate erectae, ac instituta existant, seu alias quovis modo introductae, reperiuntur, quibus alias Confraternitates, & Congregationes instituendi, erigendi, ac sibi aggregandi, illisque privilegia, Indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta praedicta elargiendi, & communicandi potestas à Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, vel Nobis, & Apostolica Sede attributa fuit, Magistri, Priores, Praepositi, Rectores, Gubernatores, Praeceptores, Primicerij, Pralati, Custodes, Guardiani, Praefecti, Administratores, & alij Officiales, seu Superiores quovis modo nuncupati, Regularium siquidem Ordinum, Religionum, & Institutorum unam tantum Confraternitatem, & Congregationem de consensu tamen Ordinarij loci, & cum litteris ejus testimonialibus, quibus Confraternitatis, & Congregationis erigendae, & instituendae pietas, & Christiana charitatis officia, quae exercere cupit, apud eos commendentur, in eorum & quibuscunque alijs ecclesijs, & collegijs erigere, & instituere, caeterarum verò Archiconfraternitatum, & Congregationum

num in singulis Civitatibus, Oppidis, vel locis, unam etiam Confraternitatem, & Congregationem, dumtaxat, qua Apostolica, vel Ordinaria auctoritate prius erecta, ac nulli alicui Ordini, Religioni, Instituto, Archiconfraternitati, & Congregationi ejusdem, vel alterius Nationis, nominis, & Instituti aggregata sit, previo similiter loci Ordinarii consensu, & cum ejus litteris testimonialibus, quibus ejusdem Confraternitatis, & Congregationis aggreganda institutum, pietas, & Christiana charitatis officia, qua exercere consuevit, apud eos commendentur sibi adjungere, & aggregare possint.

Huic vero Confraternitati, & Congregationi erigenda, instituenda, seu aggreganda ea tantum Privilegia Indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta, qua ipsi Ordini, Religioni, Instituto erigenti, instituenti, ac communicanti, seu Archiconfraternitati, & Congregationi aggreganti nominatim, & in specie, non autem, qua per extensionem, vel communicationem, sibi quovis modo concessa sunt, & illa quidem non sub generali forma verborum, vel ad instar, sed expresse, & in specie communicare valeant.

Statuta autem pro regimine Ordinum, Religionum, & Institutorum erigentium, & instituentium, ac communicantium, seu Archiconfraternitatum, & Congregationum aggregantium edita Confraternitatibus, & Congregationibus erigendis, instituendis, & aggregandis, & quibus communicationes privilegiorum, & aliorum praedictorum sunt, impartiri non possint, nisi ea prius ab Episcopo diocesano examinata, & pro ratione loci approbata fuerint, qua nihilominus ejusdem Episcopi decretis, ac moderationi, & correctioni in omnibus semper subiecta remaneant.

Insuper volumus, & ordinamus, ut praedicti Ordines, Religiones, Instituta erigentia, instituentia, ac communicantia, necnon Archiconfraternitates, & Congregationes aggregantes certam erigendi, instituendi, aggregandi, & communicandi formulam à nobis novissimè approbatam diligenter observent, secundum quam Privilegia, Indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta ipsis Ordinibus, Religionibus, Institutis erigentibus, instituentibus, & communicantibus, seu Archiconfraternitatibus, & Congregationibus aggregantibus nominatim, & expresse non autem per communicationem, neque ad instar, ut supra concessa, ipsis Confraternitatibus, & Congregationibus erigendis, instituendis, & aggregandis, & quibus communicationes sunt, communicare possint, quibus Confraternitates, & Congregationes ejusdem dumtaxat nationis, & nominis, Ordinis, Religionis, & Instituti, Archiconfraternitatis, & Congregationis, cui aggregantur, tam hactenus aggregata, quam in posterum aggreganda utantur, potiantur, & gaudeant, ita ut dictarum Confraternitatum, & Congregationum erectarum, institutarum, & aggregatarum, ac quibus communicationes facta sunt, Ministri, & Officiales, & alij supradicti privilegia, Indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta hujusmodi, previa tamen recognitione Ordinarii loci qui adhibitis duobus de ejusdem Ecclesiae capitulo, illa juxta sacri Concilij Tridentini decretum promulganda decernat, debitis temporibus promulgare valeant: quibus etiam Ministris, Officialibus, & alijs praedictis elemosinas, & alia oblata Christiana charitatis subsidia, juxta modum,

dum & formam per Ordinarium loci prescribendam, remotis tamen mensis, peluibus, & capsis qua in Ecclesijs, & Oratorijs dictarum Confraternitatum, & Congregationum publice adhuc exponi consueverunt, excipiendi potestas detur. Atque hæc ipsi Ordines, Religiones, Instituta erigentia, instituentia, ac communicantia, seu Archiconfraternitates, & Congregationes aggregantes, tam Alma Urbis nostræ, quam aliarum Civitatum, & locorum quorumcunque, juxta modum à Vicario Urbis, & ab Ordinariis locorum respectivè prescribendum, observare teneantur. Eleemosynas autem sic collectas in reparationem, & ornatum Ecclesiarum, etiam Ordinum, Religionum, Institutorum erigentium, instituentium, & communicantium, ac Archiconfraternitatum, & Congregationum aggregantium, quam Confraternitatum, & Congregationum erigendarum, instituentiarum, & aggregandarum, & quibus communicationes fient, aut in alios earum pios usus arbitrio ejusdem Vicarij nostri in Vrbe, necnon Ordinariorum locorum respectivè fideliter exponere, atque erogare procurent, ut omnes intelligant, cœlestes Ecclesiæ Thesuros, non questus, aut alicujus lucri causa sed pietatis, & charitatis excitanda gratia ex Apostolica Sedis benignitate Christi fidelibus aperiri.

Præterea volumus, ut Confessarij, qui vigore privilegiorum ipsis Ordinibus, Religionibus, Institutis erigentibus, instituentibus, & communicantibus, seu Archiconfraternitatibus & Congregationibus aggregantibus concessorum, ac Confraternitatibus, & Congregationibus aggregandis communicandorum, pro tempore eligi possunt, & poterunt, seculares, scilicet in Alma Vrbe à prædicto nostro Vicario, extra Urbem verò à locorum Ordinarijs. Regulares autem non solum à prædicto Vicario nostro, & à locorum Ordinarijs respectivè, sed etiam à suis Superioribus approbati sint, utque Confratres constantes à criminibus, casibus, & censuris, juxta dictorum privilegiorum (quatenus tamen sint in usu, & Sacri Conclij Tridentini decretis, ac Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, & nostris Constitutionibus non adversentur, nec revocata, aut sub aliquibus revocationibus comprehensa sint) formam, & tenorem duntaxat absolvere valeant.

Decernimus insuper, ut iidem Confessarij prædictos Confratres cujuscunque gradus, status, conditionis, & præminentie, etiam si speciali nota digni fuerint, à casibus contentis in litteris, quæ die Cænæ Domini legi consueverunt, necnon violationis, immunitatis, & libertatis Ecclesiasticæ, & clausuræ Monasteriorum monialium, si videlicet sine necessaria, & urgente causa, ac sine superiorum licentia, vel etiam si causa, & licentia concessa abuterent, prædicta Monasteria ingressi fuerint, necnon violentæ manus injectionis in Clericum, & singularis certaminis, seu duelli, ac ab alijs, etiam casibus, tam à Nobis, quam à prædicto nostro in Vrbe Vicario, & locorum Ordinarijs respectivè reservatis, & pro tempore reservandis, & etiam à quavis excommunicatione ab homine lata absolvere, & super irregularitatibus, tam ex aliquo defectu provenientes, quam occasione delicti contractis, cum aliquo dispensare prætextu dictorum privilegiorum nulla modo possint.

Demum statuimus, & pariter ordinamus, ut Confraternitates, & Congregationes ubivis locorum, quavis auctoritate, ut præfertur, erectæ, & institutæ, & quibus communicationes prædictæ factæ sunt, ac cuicumque ex dictis Ordinibus, Religionibus, Institutis, Ar-

chicon-

chiconfraternitatibus, & Congregationibus ubilibet existentibus hactenus aggregata ab eisdem respectivè Ordinibus, Religionibus, Institutis, Archiconfraternitatibus, & Congregationibus novas erectionum, Institutionum, Communicationum, & Aggregationum litteras, juxta formam à Nobis novissimè approbatam, infra annum, si in Europa sint, & si extra Europam fuerint, infra biennium à die publicationis presentium in Romana Curia faciendæ computandos impetrare teneantur: alioquin, dicto tempore elapso, Erectiones, Institutiones, & quæcumque Communicationes privilegiorum, facultatum, Indulgentiarum, aliarumque spiritualium gratiarum, & indultorum, Aggregationes illarum vigore ipsi concessæ nullius sint roboris & momenti, ac revocata & abolita censeantur eo ipso Erectionum autem Institutionum, Communicationum, & Aggregationum tam hactenus factarum, quàm deinceps faciendarum, litteræ ab ipsis Ordinibus, Religionibus, Institutis, seu Archiconfraternitatibus, & Congregationibus gratis omnino, ac nulla prorsus mercede, etiam à sponte dantibus, acceptæ, expediri, & concedi debeant.

Quod si Ministri aliqui Superiores, vel Officiales, quocumque nomine nuncupati Ordinum, Religionum, Institutorum, seu Archiconfraternitatum, Congregationum, & Confraternitatum hujusmodi, quavis auctoritate, vel privilegio, & officio fungantur, & præfulgeant, contra præmissa in aliquo venire, vel facere præsumperint, Erectiones, Institutiones, & Communicationes privilegiorum, Indulgentiarum, facultatum, spiritualiumque gratiarum, & Indultorum, aliorumque præmissorum concessiones, necnon aggregationes per ipsos faciendæ, seu renovandæ nullius sint roboris, & momenti, & cuilibet eorundem Ministrorum, Superiorum, Officialium, & aliorum prædictorum privationis officiorum, quæ obtinet, ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, pœnam, quæ ab ullo, quàm à Nobis, vel Romano Pontifice pro tempore existente, remitti non possit, incurrat eo ipso.

Decernentes presentes litteras perpetuò validas, & efficaces existere, & fore, ac ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, inviolabiliter observari debere, sicque nostræ mentis, & intentionis existere, & ita, & non aliter per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, ac irritum & inane, quicquid secus super hiis à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quorumcumque Ordinum, Religionum, & Institutorum, seu Archiconfraternitatum, Congregationum & Confraternitatum secularium, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate, alia roboratis, statutis, & consuetudinibus privilegij quoque indultis, & litteris Apostolicis, etiam Mare magnum, ac Bulla aurea nuncupatis, Regularibus, Ordinibus, Religionibus, Institutis, seu Archiconfraternitatibus, Congregationibus, & Confraternitatibus secularium, eorumque Superioribus, & alijs quibusvis personis cujuscunque status, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, & præminentia existentibus, sub qui-

buscunque verborum formis, & tenoribus, ac derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, & Consistorialiter, & alias quomodolibet in contrarium praemissorum, etiam pluries concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales, idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si ad verbum exprimerentur, & infererentur, praesentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice duntaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Vt autem praesentes litterae ad omnium quos concernunt, notitiam facilius deveniant, volumus illas ad Valvas Basilicarum Sancti Iohannis Lateranensis & Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Florae more solito publicari, & affigi, atque ipsae inde amotae, earundem exempla, etiam impressa, ibi affixa relinqui, factaque publicatione huiusmodi, omnes Regulares ordines, Religiones, Instituta, & Archiconfraternitates, Congregationes, & Confraternitates secularium, quae in Vrbe quidem post mensem, quae verò in Europa, post decem menses, quae demum extra Europam fuerint, post octiduum menses à die publicationis huiusmodi computandos, perinde aspicere, & arctare, ac si earum cuilibet nominatim insinuatæ fuissent. Et nihilominus, ut ipsae praesentes Litterae notiores fiant, magisque omnibus innotescant. Vniuersis, & singulis Venerabilibus fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs per easdem praesentes committimus & mandamus, ut per se, vel per alium, seu alios, hasce nostras Litteras postquam earum exemplum receperint, seu earum notitiam habuerint, semel, aut pluries, prout eis magis expedire visum fuerit, in suis Cathedralibus, & maioribus respectivè Ecclesijs Civitatum, Oppidorum, & locorum quoruncumque eorum Diocesis, dum in eis major populi multitudo ad divina cõvenerit, solènter publicè, & publicari auctoritate nostra mādēt, ac faciāt.

Cæterum, quia difficile foret easdem praesentes ad singula loca, ubi opus esset, deferri, volumus & simili auctoritate decernimus, ut earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarij publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem ubique files habeatur, quae ipsismet Litteris haberetur, si essent exhibita, vel ostensa. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die septima Decembris M. DC. LIII. Pontificatus Nostri Anno Tertio decimo.

M. Vestrius Barbianus.

Anno à Nativitate Domini Nostri Iesu Christi, millesimo sexcentesimo quarto, Indictione secunda, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. Domini Clementis Divina providentia Papa Octavi, Anno Decimotertio: die verò vigesima quarta mensis Decembris, retrospectae Litterae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt ad Valvas Basilicarum S. Iohannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, necnon in acie Campi Florae, ut motu est, per Nos Io. Baptistam Menochium, & Dominicum de Rubens, Apostolicos Cursores.

Pro Magistro Cursorum Gaspar Bonispedibus.

DE